

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam.

Szubotica, 1927. SZERD, július 20.

200. szám

Telefon: Kladóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kladóhivatal és könyvosztály, Szubotica
Zmaj Jovin trg. 3. (Minerva palota)

A vizum

A bécsi véres zavargások, amelyek az osztrák nép, de a szomszédos országok nagy megnyugvására is szerencsésen véget értek, egy régi problémát, a vizumkénszer megszüntetésének kérdését is újabb nyomtatékkal töltik az aktualitás homlokterébe. Az a körülmény ugyanis, hogy annak, aki idegen országba akar utazni, beutazási engedélyre van szüksége, akadálya volt a forrongó Bécsben rekedt idegenek menekülésének és ezért Jugoszlávia, Olaszország és Csehszlovákia budapesti követi vizummentességet kértek a magyar kormánytól, amely a kérést nyomban teljesítette. Magyarország, amely elég gondosan védekezik a forradalom bacillusainak behurcolása ellen, habozás nélkül feloldotta a vizum kötelezettsége alól a Bécsből hirtelen elutazott jugoszláv, olasz és csehszlovák állampolgárokat és ezzel az alkalom hatása alatt jelentős lépést tett a vizumkénszer eltörlése felé.

A forradalom vörös lángnyelveinek kísérteties fényében ellenállhatatlanul meggyőző erővel mutatta meg magát az az igazság, hogy nem szabad a vizum bürokratikus formájával akadályt gördíteni azok útjába, akik egy égő ország üszkei közül hazasietnek. De miért ne lehetne azt a belátást, amely a nemzetközi veszély pillanataiban felülkerekedik, állandósítani és kiterjeszteni nyugodtabb, lehiggadtabb időkre is? Minek fenntartani a vizum szigetelőrétegét az egymással érintkező akaratú népek között, amikor a vizum fenntartása senkire semmiféle előnyt nem jelent, ellenben az országok idegenforgalmát nehezíti és közvetve az európai drágaságnak is egyik tényezője?

Ha csak egy puskalövésre akarsz menni Szubotica-ról, ki kell menned a város másik végén lévő rendőrhivatalba, ott bemondod a náci-nálédát, amelynek hitelességét két tanuval igazolod, aztán elmegy a városházára, lerovod a bélyegilletéket és az erkölcsi bizonyítvány megszerzésével lezárul az előkészületek első fejezete. Most jön az adóbizonylat kiharcolása. Ez már keményebb dió és csak úgy lehet feltörni, ha az adóhótralékokat kiegyenlited. Amennyiben ezen az akadályon is túl volnál, benyújtod a kellőképp felbélyegzett utlevélkérvényt és annak kedvező elintézése esetén, újabb illetékek lefizetése ellenében hozzájutsz az utlevélhez. Végül következik a meglehetősen költséges vizum és még örülnöd kell, ha a beogradi konzulátus nem kívánja meg, hogy személyesen tedd tiszteletet és rábizhatod az ügyet a kávéházban posztoló ügynökre, akinek fáradságát természetesen szintén megfizeted.

Ennyi vesződségbe és kiadásba kerül, míg az ember abba a helyzetbe jut, hogy megválthatja a jegyét Kelebiára. El lehet képzelni bármilyen nép részéről olyan államérdeméket, amely az utasok ilyen sanyargatását írja elő? Minden államnak az elővigyázatossági rendszabályok számtalan más módja áll rendelkezésére, mint az, hogy a külföldi utazás előzményeit ilyen odisszeávé bonyolítsa össze. Mi értelme van tehát, hogy olyan görcsösen ragaszkodnak

a népek normális közlekedését gátló vizumkénszerhez?

Lindberg, Chamberlin, Levine és Byrd az ocean beláthatatlan víztömegein át, a felhők birodalmának ismeretlen rémeivel dacolva hidat vertek a világrészek között és immár csak harminchat óráig tart a légiút Newyorktól Párisig. Mennyivel könnyebb, mennyivel egyszerűbb és

kevesebb heroizmust igénylő volna felépíteni a megértés hidját azoknak a távolságoknak összekapcsolására, amelyeket a bizalmatlanság, a gyűlölködés és a háboru minden kártékony emléke szakít fel emberek és népek szétválasztására. A glóbusz legmesszebb fekvő pontjait már közelebb hozta egymáshoz a pilóták legendás bátorsága, de két egymás

mellett fekvő város között még mindig silbakot áll a vizum. Pedig ahhoz, hogy a vizumkénszer lebontásuk, nem kell vakmerőség, nem kell az a mesebeli elszántság, amely a levegőig uttörőit fűtötte, csak közönséges józan ész. De talán éppen azért nehezebb ez a feladat, mint az Amerika és Európa közti légi közlekedés megvalósítása.

Boris bolgár király Beogradba jön

Beogradból Bukarestbe megy a bolgár uralkodó

Zagrebból jelentik: A Jutarnji List szófiai jelentése szerint

Boris bolgár király a legrövidebb időn belül ellátogat Beo-

gradba, ahol Öfelsége vendége lesz.

Beogradból Boris Bukarestbe, majd onnan Athén-

be megy.

A bolgár király látogatását politikai körökben a Balkán-Loarnó előkészítésével hozzák összefüggésbe.

Bécsben teljesen helyreállt a rend

A szociáldemokraták feltétel nélkül rendelték el a technikai sztrájk megszüntetését — A vonatok kedden megindultak és dolgozik a posta is — Kilencvenre emelkedett az áldozatok száma — A munkás-áldozatokat szerdán, a rendőrség halottait csütörtökön temetik

Seipel kancellár pozíciója megerősödött

Bécsből jelentik: Az osztrák főváros immár likvidálta a sztrájk utolsó részét, a technikai sztrájkot is.

Hétfőn éjjelkor a szociáldemokrata párt minden feltétel nélkül megszüntette a vasut, posta, táviró és telefon sztrájkját is.

A kormány kereken visszautasította a szociáldemokrata párt minden követelését, amelyet a technikai sztrájk megszüntetésének előfeltételként támasztott. A szociáldemokrata párt azzal az indoklással volt kénytelen a sztrájkot megszüntetni, hogy most már teljes a nyugalom és így nem forog fenn a veszélye annak, hogy a pénteki események megismétlődjenek. A szociáldemokraták szerint

a munkásság azért kezdett sztrájkot, hogy tiltakozzék a rendőrség borzalmas vérengzése és a reszkáló erőszakossága ellen,

amellyel a pénteki eseményeket saját céljaira akarta felhasználni. A sztrájk alatt azonban a helyzet lényegesen megváltozott, hétfőre visszaállt a teljes nyugalom és rend, tehát nem forog fenn a veszély, hogy a pénteki események megismétlődjenek, ezért a szociáldemokrata párt vezetősége a posta, táviró és vasut további sztrájkját nem tartotta szükségesnek és elrendelte, hogy éjjel tízenkét órakor a munkát újból felvegyék. A pártvezetőségnek ezt a határozatát hétfőn éjjel az Arbeiterzeitung rendkívüli kiadása közölte Bécs lakosságával.

A határozat következtében éjjelkor megindult a posta- és telefonforgalom, a vasúti állomásokon pedig megjelentek az alkalmazottak és megtették az előkészületeket a rendes vasúti forgalom megindítására.

Kedden reggel Bécsből már minden irányban megindult a menetrend szerinti személy- és áruforgalom.

A vonatoknak alig volt utasuk, mert a közönség nem értesült idejében a közlekedés rendjének helyreállításáról. Az első rendes vonat kedden reggel hagyta el a bécsi Westbahnhof-ot és kifogástalanul működött kedden már a postai, táviró- és telefonszolgálat is.

A halottak között van Wintesch Rudolf külföldi kommunista is, aki valamikor újságíró volt és a jugoszláv kommunisták lapjának, a Proletár című lapnak szerkesztőségében is dolgozott. A magyarországi kommun idején szerepelt, mint a tanácskormány alkalmazottja, majd a proletárdiktatura bukása után Bécsbe menekült, ahol egy kommunista lapnak volt a munkatársa.

A véres zavargás áldozatainak temetését két részre osztották. A munkásáldozatokat szerda délután két órakor, míg a rendőrség halottait csütörtök délután fél négykor temetik.

A parlament épülete és az igazságügyi palota körül még mindig rendőrkördön van.

Az igazságügyi palota belseje állandóan omladozik.

A Justizpalast leégése következtében keletkezett kárt sok milliárdra becsülik és minthogy erre az összegre nincs fedezet.

az igazságügyi palotát egyelőre nem fogják felépíteni,

hanem a palotában eddig elhelyezett bíróságokat és hivatalokat átköltöztetik az Osztrák-Magyar Bank volt épületébe.

A kommunisták lapja tovább izgat

A forrongásban résztvevő munkások közül

eddig háromszáz szenélyt tartóztattak le,

Kétszázötvenkét letartóztatott ellen szabályszerű bírói végzés alapján elrendelték már a vizsgálati fogságot. A letartóztatottak között hatvanégy kommunista van.

A bécsi kommunisták lapja a Rote Fahne még kedden is uszító hangon ír

és reggeli számában óriási címbetűkkel a következőket közli:

A közlekedési sztrájkot feltétel nélkül megszüntették.

A szociáldemokrata pártvezetőség teljesen kapitulált,

a kormány és a polgárság gnyulódik a munkásságon. A fejnélküli pártvezetők a fasizmust segítik uralomra.

A Rothe Fahne-t hétfőn kétszer is elkobozták.

A nagynémet- és a néppárt Seitz polgármester ellen

A nagynémet néppárt hétfőn este ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy bizalmi nyilatkozattal fordul a kormányhoz. A párt a véres eseményekért a teljes felelősséget azokra a politikai körökre hárítja, amelyekből a tömegeknek

kormány és a kormányzati szervek ellen felelőtlen izgatása kiindult.

Különös mértékben felelős a nagy-német párt és a néppárt szerint Bécs polgármestere, Seltz,

mint tartományi kapitány, aki a döntő órákban nem volt elég erős, hogy kielégítő állami erőnek jökor való beavatkozásával gátat vessen a rettenetes vérfürdőnek.

Kienböck pénzügyminiszter kijelentette az újságírók előtt, hogy a legutóbbi napok eseményei bizonyosságot tettek arról, hogy az osztrák valuta szilárdságát még olyan fajta epizódok, mint a legutóbbi napok eseményei sem tudják megintatni. Meg van győződve arról — mondotta — hogy Ausztria zavartalanul meg fogja kapni azokat a külföldi hiteket, amelyekre a termelés fokozása érdekében szüksége van.

A külföldi diplomaták állásfoglalása

Illetékes helyen közölték a sajtóval, hogy a közeljövőben más fővárosok rendőrségének mintájára

páncélautókkal és gépjegyekkel fogják felszerelni a rendőrséget.

Kijelentették illetékes helyen azt is, hogy

az a hír, mintha a Bécsben időző idegen diplomaták a csehszlovák követ lakásán tanácskozást tartottak és nagyjelentőségű határozatot hoztak volna, nem felel meg a valóságnak,

mert a diplomaták semmiféle konferenciát nem tartottak. A külföldi diplomaták állásfoglalása csak arra szorított, hogy magánúton közléseket és jelentéseket juttattak egymáshoz.

Seipel kancellár pozíciója megerősödött

Politikai körökben úgy ítélik meg a helyzetet, hogy a

Seipel-kormány pozíciója az ellenzékkel szemben jelentősen megerősödött.

A sajtó és a közvélemény most már a politikai felelősség kérdésével foglalkozik. A Neues Wiener Journal a véres zavargások kitörését a kommunisták aknamunkájának tulajdonítja és rámutat arra, hogy

pénteken három berlini orosz kommunista érkezett Bécsbe,

kik közül kettő a berlini orosz kereskedelmi misszió alkalmazottjai voltak és akiket le is tartóztattak. A lap szerint a berlini kommunisták megjelenése nem az egyetlen bizonyíték annak, hogy a tömeg megvadításában a kommunista agitátoroknak nagy szerepük volt. Rajtuk kívül még egész esomó külföldi kommunista ügynök dolgozott a tüntetések elmergesítésén. Az uccai harcok egyik halottjánál okmányokat találtak, amelyekből kiténik, hogy az orosz szovjetdelegáció szolgálatában állt. A rendőrség által összegyűjtött anyag szerint szabályszerű

puccskísérletről volt szó, amit német kommunistavezérek útmutatása alapján akartak keresztülvinni, hogy Bécsot kommunizálják.

A rendőrség hétfőn elkobozta a Rote Fahne és az Abend című lapokat, mire az Abend második kiadásban jelent meg, amelyben a cenzurázott részeket üresen hagyta.

Seipel kancellár megengedhetetlen magatartása széles körökben mély benyomást keltett és

épp a kancellár tekintélyének megnövekedése volt az, ami a szociáldemokrata párt vezetőit arra a belátásra bírta, hogy a sztrájkot be kell szüntetni,

mert a Seipellel szemben való további ellenállás esetleg csökkentette volna a szociáldemokrata párt híveinek számát.

A magyar szociáldemokrata párt üdvözlő távirata

A magyar szociáldemokrata párt egyik titkára, még hétfőn repülőgépen Bécsbe érkezett és átnyújtotta az osztrák párt vezetőségnek a magyarországi párt üdvözlő iratát,

amelyben a magyar szociáldemokrata párt szolidárisnak jelenti ki

magát az osztrák pártvezetőség főrekvérével

és részvétét fejezi ki az uccai harcokban elesett munkásáldozatok elvesztése felett. Mint Rómából jelentik, az olasz politikai körök és a sajtó meglepetésszerűen érték a bécsi események. A Tribuna azt írja, hogy a helyzet súlyos és a legnagyobb figyelemmel kell kísérni a fejleményeket. Világos, hogy az Európa közepén helyet foglaló kis Ausztria nem lehet forradalmi mozgalmak tüzfészke.

Olaszország a legnagyobb figyelemmel kíséri az ausztriai eseményeket, mert joga és kötelessége, hogy örökösöké a sajtó-germániai békeszerződés betartása felett,

A Lavoro d'Italia szerint a mozgalmat Moszkvából irányítják, azonban

előre is tiltakozni kell az ellen, hogy az eseményeket a csatlakozás melletti való izgatásra használják fel,

A külföldi sajtó a bécsi eseményekről

Londonból jelentik: A bécsi eseményekkel foglalkozva a Times azt írja, hogy **az osztrák szociáldemokratákat nagy vereség érte,**

mert a legutóbbi bécsi események következtében elvesztették a második internacionáléban élvezett tekintélyüket. Bauer Ottó dr. és Adler Frigyes dr. váltig azt hangoztatták — írja a lap — hogy Bécs az egyetlen város, amelyben Moszkva és Amsterdam hívei békésen megérnek egymással, most azonban bebizonyult, hogy ez nem felel meg a valóságnak.

A Daily Chronicle kiemeli, hogy **a bécsi véres eseményeknek Moszkva volt az okozója.**

Ha a zavargást nem sikerült volna gyorsan előjárnai, akkor nagyon súlyos nemzetközi kérdések merültek volna fel, mert a volt osztrák-magyar monarchia területén alakult

A Messagero moszkvai jelentést közöl, amely szerint a harmadik internacionálé felhívta az osztrák munkásokat, hogy folytassák a sztrájkot és küzdjenek tovább a polgárság ellen.

Párisi jelentés szerint a francia lapok a bécsi eseményekkel foglalkozva kiemelik, hogy a forrongás gyors kitörése és a sztrájk proklamálása arra mutat, hogy szervezett forradalmi akcióról van szó, azonban a Temps és néhány más lap fenntartással fogadja azokat a híreket, hogy a bécsi felfordulás kommunista mozgalom eredménye volna. A Liberté külpolitikai szempontból igen pesszimistikusan ítéli meg a helyzetet, mert

a bécsi események alkalmat adhatnak akár a Reichswehr-nek, akár az olasz fasisztáknak a beavatkozásra. A lap felszólítja a nagyhatalmakat, hogy az események likvidálására kezdjenek diplomáciai tárgyalásokat.

utódállamok nem maradhattak volna közönyösek egy esetleges kommunista irratál által támasztott konfliktussal szemben.

Prágai jelentés szerint a csehszlovák polgári sajtó feltűnést keltő éles hangon foglalkozik a bécsi eseményekkel. A Narodny Politika

egyedül a szociáldemokrata párt vezetésére hárítja a felelősséget a történetekért

és hangsúlyozza, hogy Ausztriának garanciát kell nyújtani arra, hogy hasonló események nem ismétlődnek meg a jövőben.

Merényletet követtek el az Unió mexikói konzulja ellen

Nizzában is bombát dobtak az amerikai konzulátus épületébe — Az anarchisták világszerte merényleteket rendeznek az Egyesült-Államok külképviseletei ellen, két elvtársuk halálraítélése miatt

Mexikóból jelentik: Az országban óriási izgatást kelt az a hír, hogy

a Mexikóba küldött északamerikai konzul lakosztályába idegen merénylők hatoltak be és a konzult megölték.

A merénylet részleteiről további értesítések nincsenek, csupán annyi került nyilvánosságra, hogy a tettesek megszöktek és nyomuk vesztett.

Politikai körökben attól tartanak, hogy **a merényletnek messzemenő következményei lehetnek.**

Bizonyos, hogy a konzul megölését a washingtoni kormány elégtelent is fog követelni és nemcsak a bűnösök felderítését és szigorú megbüntetését kívánja, hanem könnyen lehetséges, hogy olyan rendszabályokat is, amelyeket majd a mexikói szocialista közvélemény a köztársaság belügyeibe való beavatkozásnak

fog tekinteni és nem lesz hajlandó teljesíteni.

A hatóságok valószínűnek tartják, hogy

a merényletet anarchisták követték el, akik most világszerte izgatnak az Egyesült-Államok külképviseletei ellen,

két elvtársuknak, Sacco-nak és Vandetti-nek halálraítélése miatt.

Mint Párisból jelentik, **a nizzai amerikai konzulátus ellen ismeretlen merénylők hétfőn este bombamerényletet követtek el.**

A merényletnek emberélet nem esett áldozatul, de a robbanás következtében több ház erősen megrongálódott és a kár jelentékeny. A hatóságok szerint a bombát valószínűleg olasz anarchista dobta, hogy ilyen módon tüntessen az Amerikában halálra ítélt Sacco és Vandetti anarchisták mellett.

A vajdasági Svájc

Dr. Szubotics Dusán igazságügyminiszter nyilatkozik a szuboticaí listavezetés kérdéséről, a vajdasági nemz. titésekről és a magyarokról

Vasárnap, amikor a szuboticaí kerület járási jelölését cíttették meg, Szuboticaí járt dr. Radonics Jován is, aki a maga híveivel konferenciát tartott és szintén jelöltek állított. A konferencia után dr. Radonics nyilatkozott a szuboticaí listavezetés kérdéséről és a következőket mondotta:

— Az én véleményem szerint legjobb volna, ha az igazságügyminiszter ur visszalépne szuboticaí jelöltségéről. Annál is inkább, mert többször kijelentette, hogy nem kívánja megtartani a szuboticaí mandátumot. Különben itt senki sem ismeri őt és a radikális párt egysége is azt

kívánja, hogy Szubotics ur lépjen vissza a szuboticaí jelölésről.

Radonics nyilatkozatára vonatkozólag dr. Szubotics Dusán igazságügyminiszter a Bácsmegeyi Napló beogradi munkatársa előtt a következőképp nyilatkozott:

— Én Radonics mandátumát nem veszem el, én őt nem ütöttem ki a képviselőségből. Annyian jöttek ide és annyian ajánlották fel a szuboticaí kerület mandátumát, hogy ebből meg kellett állapítanom, hogy Radonics urnak nincs talaja abban a kerületben, ahova ő szintén mint ismeretlen ember ment és amelyet két cikluson át képviselt. Erre való te-

kintéttel el kellett fogadnom a listavezetőséget. Én az alkotmányban biztosított jogomnál fogva a szuboticaí, szuboticaí és a kragujeváci kerületben is fellépek, mert az a véleményem, hogy a nép akaratát teljesítenem kell. **Lehet, hogy a szuboticaí mandátumot tartom meg, ez attól függ, hogy milyen lesz a néphangulat velem szemben,** mert az állam és a párt érdeke is az, hogy erre és csak erre legyünk figyelemmel. Én a nép akaratát parancsnak tartom és a népet nemcsak addig akarom szolgálni, amíg szavazatát le nem adja, hanem azután is.

Arra a kérdésre, hogy milyen benyomásokat szerzett a miniszter első vajdasági útja alkalmával, dr. Szubotics a következőket mondotta:

— A legjobb és legkellemesebb benyomásokkal jöttem vissza a Vajdaságból. A német üdvözlő beszédekre szükségesnek tartottam németül válaszolni, német anyanyelvű választóimmal hamar megértettük egymást. A magyarokkal is elbeszélgettem. Ismételték előttem, amit ugyis tudok, hogy jó polgárai az államnak. Nekünk is mindent el kell követni, hogy demokratikus államunkban jól érezzék magukat. El tudom képzelni, hogy a Vajdaságban is olyan helyzet legyen, mint a demokratikus Svájcban, ahol teljes egyetértésben élnek a különböző nemzetek.

— Nagyon örülök, hogy a magyarság politikai ösztöne megtalálta a helyes utat s a Vajdaságban a magyarok a radikális pártot támogatják.

A kis Albánia nagy protektorai

A római albán követ a jugoszláv albán konfliktusról

Rómából jelentik: A római albán követ, Vrioni hosszabb nyilatkozatot tett a jugoszláv-albán konfliktusról és általában a Balkán hékéjéről.

— A jugoszláv-albán konfliktus — mondotta Vrioni — likvidálódott. Nekünk albánoknak szerencsére olyan hatalmas protektoraink vannak, hogy első pillanattól kezdve sem aggályoskodtunk, hogy milyen eredménye lesz ennek a kis elvtárczásnak. Nem szabad elfelejteni, hogy Albánia Olaszországgal és Angliával igen jóviszonyban van és ezek a nagyhatalmak nagy éberséggel őrködnek a Balkán békéje fölött.

Az újságíró kérdésére, hogy mi a véleménye Bratianu hatalomra kerüléséről, az albán követ így válaszolt:

— Ha Bratianu úgy tesz, ahogy mi várjuk, akkor évekig szélesend lehet a Balkánon. Bratianu föltétlen nagyrabecsülöm, elsősorban azért, mert erőskező ember. Averescu bukásának csak a módja volt furcsa, különben általánosan tudott volt az összes európai diplomáciai körökben, hogy Bratianu akkor veszi kezébe a kormányt, amikor akarja. Bratianu élejtatása a jelen pillanatban külpolitikai szempontból kedvez a francia érdekeknek, jól jön Jugoszláviának és egyelőre esillapítója a balkánkérdés elmérgesedésének.

— Milyen módon nyilvánul meg az olasz-albán jóviszony?

— Albánia a legnagyobb elismeréssel tartozik Mussolininak. Az olasz miniszterelnök kitünően feljogta az olasz töké érdekeit Albániában és újabban különösen agrikulatális téren olyan befektetéseket eszközölt, melyek Albánia gazdasági helyzetét is erősen megjavítják.

Patent
"Konrath"
Paradicsom-paszirozó
minden jobb vas- és háztartási üzletben kapható 10719

Pártvezérek inváziója a szubotici kerületben

Augusztusban fog kulminálni a választási harc — Sztrilics Béla szerdán Szuboticára érkezik és a járási jelölésről tárgyal — Sztankovics miniszter noviszadi tárgyalásai — Dr. Moser János lett újból a német párt noviszadi listavezetője Nincsic Momcsiló és Sztankovics Szvetozár Becskerekre utaztak

Magyar jelölt a Pribicevics-párt szombori I stáján

Szubotica és környékén augusztus hónapban fog megkezdődni az intenzívebb választási kampány. Augusztus hónapban az összes pártvezérek meglátogatják Szuboticát és résztvesznek a pártjaik által rendezendő népgyűléseken.

Az első nagygyűlés valószínűleg a horvát parasztpárté lesz augusztus hetedikén, amelyen Radics István is beszélni fog. Ezután a radikális párt és a demokrata párt fog nagygyűlést tartani. A radikális párt nagygyűlése hír szerint Szentán lesz, ahol dr. Szubotics Dusan igazságügyminiszter fogja elmondani programbeszédét, a demokrata párt pedig Szuboticán vagy Topolán rendezi első nagygyűlését. A demokraták gyűlésén Davidovics Ljuba is résztvesz, aki a neki felajánlott noviszadi listavezetői jelöltséget is Grol Milánnak fogja átadni. A független demokraták nagygyűlése Szuboticán lesz augusztus huszonnyolcadikán a városház előtti téren. A népgyűlésen Pribicevics Szvetozár, Dobanovicski Pál, Todorov Milán és többen fognak beszédet mondani. A többi kisebb pártok, illetve a polgári blokk még nem határozták meg gyűlésük időpontját.

Sztrilics Béla missziója

A Radics Szvetisláv belügyminiszteri osztályfőnök elnöklete alatt megtartott kerületi radikális konferencián, amikor dr. Szubotics Dusan dr. igazságügyminisztert listavezetőnek választották meg, a járási jelölésüket határozatlanul Szubotics Dusan dr.-ra bízták, aki a szervezettek, illetve a nép meghallgatása után fog dönteni arról, hogy ki legyen az egyes járáások jelöltje.

Szerdán délelőtt Szuboticára érkezik Sztrilics Béla nemzetgyűlési képviselő, aki fontos missziót tulajdonítanak a járási jelölésekkel kapcsolatban. Sztrilics Bélának az a feladata, hogy a nézeteltéréseket és a személyi differenciákat elsimítsa és olyan megoldást létesítsen, amelybe mindkét frakció beleegyeznek.

A miniszterelnök nem jön Szuboticára

Szuboticán néhány nappal ezelőtt egy újságközlemény nyomán az a hír terjedt el, hogy Vukicsevics Velja miniszterelnök vasárnap Szuboticára érkezik. A Bacs-megyei Napló munkatársa érdeklődött eziránt Manojlovics Dusan főispánnál, aki kijelentette, hogy a miniszterelnök Szuboticára jöveteléről nincs szó és tudomása szerint a miniszterelnök nem szándékozik vasárnap Szuboticára jönni.

Szubotics Dusan dr. igazságügyminiszter szombaton délután, vagy este érkezik meg Szuboticára, ahol résztvesz egy szűkebbkörű pártkonferencián. Szombaton este az igazságügyminiszter tiszteletére a hivatalos radikális párt bankettet rendez. Vasárnap délelőtt a radikális párt kerületi konferenciát tart, amelyen formálisan is megválasztják listavezetőnek Szubotics Dusan dr. igazságügyminisztert.

A Pribicevics-párt szombori listája

Szomborból jelentik: A szombori választókerületben hétfőn véglegesen összeállították a független demokrata párt jelölő listáját. A kerület listavezetője dr. Grigorievics Emil városi tisztifőorvos. Szombor város jelöltje Szojkov Rada bankigazgató, helyettese Naszta-sics Ljubisa gazdálkodó. Szombor-járási jelölt Csonics Triva dobrovoljac, helyettese Milosevics Nikó szanticevói dobrovoljac. A batinaí és dárdaí járáások jelöltje dr. Panic Szvetozár szombori ügyvéd, helyettese Német Ferenc batinaí gazdálkodó, a Pribicevics-párt egyetlen magyar jelöltje. Odzsaci járás: Latász Mirkó nyugalmazott beogradi agrárbiztos, helyettese Crjanszki Jócó pivnicai gazdálkodó. Apatini járás: Bunjevcevsz Koszta apatini gazdasz. helyettese Vidákovics Nikola szondi gazdasz. Kulai járás: Kangrga Jován beogradi közoktatásügyi inspektor, helyettesét még nem állapították meg.

Radics-párti lista Szomborban

A Radics-párt Szombor-kerületi szervezete listavezetőjévé dr. Biszarics György volt képviselőt választotta meg.

Járási jelöltek: Szombor városi jelölt Sztrilics József szombori földműves, helyettese Dzsiniics Ferenc szombori földműves, az apatini és batinaí járás jelöltje Kollár Mátyás szombori ügyvédjelölt, helyettese Matarics Máté szombori földműves, a dárdaí járás jelöltje Diósi Gábor földműves (Doroszlóví), helyettese Drobiná Márton földműves (Kupuszina). A kulai és odzsaci járáások jelöltje Smetlik Iván nyugalmazott ezredes (Virevica), helyettese Michl József földműves (Vinkovci), a szombori járás jelöltje Trombitás Péter földműves (Telcska), helyettese Vidákovics Mijó földműves (Miletics).

A német párt ülése Noviszadon

A német párt Noviszad-kerületi szervezete hétfőn Noviszadon ülést tartott, amelyen dr. Perz Ferenc, a Deutsches Volksblatt főszerkesztője elnökölt és a kerületből sok delegátus vett részt. Dr. Moser Hans volt nemzetgyűlési képviselő hosszabb beszédben foglalkozott az általános politikai helyzettel és a német párt választási kilátásaival. A kerületi gyűlés egyhangulag újból dr. Mosert választotta a noviszadi kerület németpárti listavezetőjévé. A kerületi gyűlés a pártvezetőség hozzájárulásának reményében kijelölte az egyes járási jelölteket. Megválasztották ezután

az új tisztikart. Elnökké: Wagner István noviszadi kereskedőt, alelnökké: Petri János novosóví állatorvost, Berlinger Fülöp titeli gazdálkodót és a noviszadi helyi szervezet mindenkori elnökét választották meg, aki gyuttal az elnök mindenkori helyettese. Titkár: Hamm Ferenc hírlapíró, pénztárnok: Ziegshberger József főkönyvelőt választották meg.

Ugyancsak hétfőn tartotta a palánkai járás német pártja ülést, amelyen dr. Hans Moser is megjelent. A gyűlésen a járási jelölésről határoztak. A szerémségi német pártszervezet Indián tartotta kerületi ülést, amelyen megalakították a szerémségi német pártszervezet tisztikarát. Elnök: Brendl József (Ruma), alelnökök: Dibisch János (Indija) és Heiner Ádám (Franzta) lettek.

Magyarpárti gyűlések

Szarakanizsáról jelentik: A magyar párt legutóbb Adorjánon, Kishegyesen és a környéki tanyákon több gyűlést tartott, majd Szarakanizsán a Katolikus Kör helyiségében volt magyarpárti gyűlés. Dr. Batta Péter helyi elnök hosszabb beszédben üdvözölte a magyar párt kiküldöttét dr. Sántha György országos elnököt és dr. Sztriliczky Dénes főtitkárt. Dr. Sztriliczky Dénes részletesen ismertette a radikálisokkal kötött paktumot és a magyar párt program-

ját. Hosszabb beszédet mondott még dr. Sántha György, majd Horváth István adorjáni plébános és dr. Batta Péter ügyvéd, helyi elnök beszéltek.

Sztankovics és Nincsic Becskerekken

Beogradból jelentik: Sztankovics Szvetozár földmívelésügyi miniszter kedden este hat órakor elutazott Becskerekre, ahol szerdán részt fog venni a kerületi pártkonferencián. Ugyanerre a konferenciára auton elutazik Nincsic Momcsiló volt külügyminiszter is.

A demokraták az első lista Felsőbánában

Kikindáról jelentik: A felsőbánati demokrata párt kedden adta be választási listáját a kikindai törvényeszen. Listavezető: dr. Setyerov Szlavko volt képviselő. Kikinda város és járás jelöltje Matinszki Luka nyugalmazott polgármester. Becskerek város jelöltje Popovics Sztoján tábornok, becskereki és jásatomicsi járás: Moljac Milivoj gyógyszerész, novakanizsai járás: Zariics Száva kisbirtokos, novibecsei járás jelöltje Jagedics Zsárkó.

Sztankovics Szvetozár Noviszadon

Noviszadról jelentik: Sztankovics Szvetozár miniszter, aki néhány napig a beogradi Vracsar-szanatóriumban beteg feküdt, már teljesen felgyógyult és hétfőn Noviszadra érkezett. A miniszter a polgármesteri hivatalban értekezletet tartott, amelyen dr. Kovacsevics György főszolgabíró, Popovics Danka, dr. Hraskó József és a noviszadi járásból néhány szlovák választó vett részt. A miniszter a Noviszad-városi helyi szervezet vezetőivel is tanácskozott. Sztankovics Szvetozár kedden reggel visszautazott Beogradba.

Marinkovics Szkopljében tárgyal a miniszterelnökkel a kormányzópartok viszonyának rendezéséről

A demokrata miniszterek azonosítják magukat Davidovics álláspontjával

Pribicevics ellenzéki blokkot akar létrehozni

Beogradból jelentik: A két kormányzópart közti viszony Davidovics Ljuba ismeretes beszéde következtében meglehetősen kiélesedett. Politikai körökben számítottak arra, hogy az új helyzetben Vukicsevics Velja miniszterelnök meg fogja szakítani délszerbiai útját, de ez nem történt meg és ezért szükségessé vált, hogy Marinkovics Voja dr. külügyminiszter leutazzék Szkopljéba és megkísérelje az ellentétek tisztázását. Annyi bizonyos, hogy a demokraták türelmetlenül követelik a közigazgatási apparátus kicserélését, amire nézve Vukicsevics Velja ígéretet tett.

Marinkovics Voja az ellentétek áthidalására törekszik, bár jellemző, hogy elutazása előtt nem tanácskozott Davidovics Ljubával. Az újságírók előtt Marinkovics a következőket mondotta:

— Elutazom, hogy találkozzam a miniszterelnökkel, akit július 4-ike óta nem láttam.

— Arra a kérdésre, hogy mit szól a Davidovics beszédéhez, a külügyminiszter kitérő választ adott.

— Lehet-e kormánykriszise számítani? — kérdezték az újságírók. — Az is lehetséges — felelte Marinkovics.

Ellenzéki körökben az a vélemény, hogy Marinkovics útja nem fog eredménnyel járni, mert az ellentétek a két kormányzópart közt igen nagyok.

Davidovics Ljuba vasárnapi beszéde egyébként nagy visszhangot keltett a demokrata pártban. Sokan úgy magyarázták Davidovics föllépését, hogy a párt kettészakadását akarja elérni, illetve azt, hogy akik Vukicsevicsal tartanak, lépjenek ki a pártból. Ez a feltevés azonban tévesnek bizonyult és maguk a demokratá miniszterek is Davidovics mellett vannak.

Pribicevics Szvetozár a demokrata pártban mutatkozó elégedetlenséget a saját pártja céljaira szeretné felhasználni és állítólag arra törekszik, hogy a demokrata párt elégedetlen elemeivel és a Pasics-csoporttal együttműködést hozzon létre. Hogy ez az akció mennyire sikerül, az Vukicsevics és Marinkovics tárgyalásainak eredményétől függ. Kormánykörökben biznak benne, hogy a kriszt el lehet kerülni és Vukics megnyugtató nyilatkozatot fog tenni a demokraták elégedetlenségének lecsillapítására.

Vukicsevics miniszterelnök és Marinkovics külügyminiszter kétórás tanácskozása

Mint Szkopljéből jelentik, Marinkovics Voja dr. külügyminiszter két óra hosszat tanácskozott Vukicsevics Velja miniszterelnökkel. A tanácskozásról sem a miniszterelnök, sem a külügyminiszter nem tett semmiféle közlést a nyilvánosság számára.

Marinkovics Voja dr. szerdán utazik vissza Beogradba.

Dr. Szubotics Dusan programbeszéde Kragujevácon

Dr. Szubotics Dusan igazságügyminiszter, aki tudvalevőleg Szuboticán és Szomboron kívül Kragujevácon is vállalt listavezetői jelöltséget, szerdán Kragujeváca utazik. Az igazságügyminiszter résztvesz a radikális párt ottani nagygyűlésén és programbeszédet tart.

A demokrata párt végrehajtó bizottságának ülése

Kedden délelőtt tíztől tizenkettőig ülést tartott a demokrata párt végrehajtó bizottsága. Az ülésen a jelölések kérdésével foglalkoztak. Eddig a beogradi, valjevói, rudniki, pirofi,

csacsaki és vranjai jelölésüket hagyta jóvá a végrehajtó bizottság.

A Pasics-csoport konferenciája

A radikális párt Pasics-csoportja az utóbbi napokban igen agilisnak mutatkozott. A csoport tagjai kedden Trifkovics Márkónál konferenciát tartottak, de a konferencia tárgyról nem voltak hajlandók felvilágosítást adni a sajtó képviselőinek.

Cigányok ultimátuma

A vrsaci cigányok az ellenzékre szavaznak, ha házépítésre kényszerítik őket

Vrsacról jelentik: Érdekes módon akarják a vrsaci kóbor cigányok kihasználni a választásokat megelőző zavaros és izgalmas időket, hogy a maguk helyzetén könnyítsenek. Vrsac város tanácsa rendeletet adott ki, melyben kimondta a Vrsac határában táborozó cigánytelep feloszlatását. A város felszólította a »sátorváros« lakóit, hogy július 31-ig vagy hagyják el a város területét, vagy pedig építsenek maguknak rendes lakóházakat a részükre kijelölt helyen.

A cigányok ezt az intézkedést sérelmesnek találták és vezetőjük útján kijelentették, hogy abban az esetben, ha ezt a rendelkezést nem változtatják meg, mindazok a cigányok, kiknek szavazati joguk van és eddig szavazataikat mindig a kormánypártra adták le, az ellenzékhez csatlakoznak és szavazataikkal az ellenzéki listát fogják támogatni.

A városi tanács azonban a cigányoknak »fenyegető ultimátuma« ellenére a legszigorúbban végrehajtja rendeletét és legszigorúbban végrehajtja rendeletét. A cigányság ezzel szemben azzal érvel, hogy építenének felhőkarcolót is — ha lenne rávaló pénzük.

A tanár bepörölte diákjait

Bonyodalom a S. remac-szobor-akció körül

Szentáról jelentik: A szentái főgimnázium önképzőköré akciót indított, hogy Szremac Szevén hírneves szerb humoristának, Szenta város szülőfjének szobrát emeljék. A szoborfelállításához szükséges összeget gyűjtéssel, társadalmi propagandával, előadások rendezésével próbálták összehozni. A gyűjtés szép eredménnyel is járt. Nemcsak Jugoszláviában támogatták az ifjusági mozgalmat, hanem még Amerikából is egyre-másra jönnek a küldemények. A New Yorkban megjelenő *Srpski Dnevnik* hetenként egyszer közli a kiváló író életrajzi adatait, elbeszéléseit és fölhevítik az amerikai jugoszláv közönség érdeklődését a szentái szoborakció támogatására. Jugoszlávia két legnagyobb amerikai hírszolgálat: *Pupin* Mihajló new-yorki egyetemi tanár, filozófus és *Tesla* Miklós világhírű fizikus is megígérték segítségüket.

A főgimnáziumi önképzőkör ez év elején saját kebeléből választott öttagú akcióbizottságot, hogy a szobor-ügyet intézze. Ez a bizottság megbizta Bodrozics Nikola szobrászművészt — Mestrovics tanítványát — a szentái főgimnázium rajztanárát, hogy készítse el Szremac Szevén bronz mellszobrát. Bodrozics négyezeröttszáz dinár honoráriumért vállalta a mű elkészítését és a szobor gipszmodellje el is készült. Az önképzőkör kiküldött bizottsága, mielőtt bronzba öntötte volna a szobrot, meghívta Szremac Beogradban élő testvérét, Jovánt és Sztarakaniszán élő Vlada nevű testvérét, hogy a modellt vizsgálják meg. A költő két testvére, valamint többen, akik a huszonkét évvel ezelőtt elhunyt író személyesen ismerték, kijelentették, hogy a modell nem éltű. Bár a megállapított honoráriumot az ifjuság kifizette, közölte Bodrozicsesal, hogy a szobrot nem állítja fel és miután

nem volt hajlandó új modellt készíteni, sőt ez ellen erőlesen tiltakozott, arra hivatkozva, hogy a felülbírálok nem szakértők, a miniszteriumtól pedig megkapta az engedélyt a szobor felállítására. Hosszas eredménytelen tárgyalások után megbízzák végre Pesics Jován beogradi szobrász művészt új mellszobor elkészítésével. Pesics annál szívesebben vállalta a szobor megmintázását, mert személyes ismerőse, éveken át intim barátja volt a költőnek. Miután ezt a modellt megfelelőnek találták, most már bronzba is öntik.

A napokban újabb fordulat állott le ebben az ügyben. Bodrozics ügyvédje, dr. Ludaics Milos utján felszólította

az ifjuságot, hogy három napon belül rendezze az ügyet ügyfelével és fizessen ki a modellért még kétezer dinárt, különben pörös uton érvényesíti a szerinte neki még járó követelést. Az önképzőkör írásbeli válaszában visszautasította Bodrozics követelését, hivatkozva a szóbeli szerződésre, melynek a négyezeröttszáz dinár kifizetésével elégetett.

Miután a felek közt nem sikerült a megegyezés, pörre kerül a sor a főgimnáziumi tanár és diákjai közt.

A szobrot, amelynek modelljét Pesics Jován készítette, a pör kimenetelétől függetlenül, a szentái népkertben állítják fel.

Az uccán táncot egész Páris rakéták és fényszórók tüzéjen

A Bafile bevette nekét fordulóját

Páris, július 16.

Julius tizennegyedikét, a *Bafile* lebombolásának évfordulóját — mint mindig — impozáns és érdekes kiállítások között ünnepelte meg Páris. A házakat, uccákat végig fellobogózták, a főbb terkeken díszes tribünöket emeltek a zenekaroknak és azuccal forgalmat is elzárták erre a napra. Az autóbusszjáratokat éjszákára beszüntették és a kivilágított, *lampionos uccákon végig egész Párisban táncolt a nép*. Az összes középületek színes lámpákkal voltak feldíszítve, a Szajna mentén vörös és zöld tüzekben égő hajók usztak lefelé és muzsika szólt mindenfelé. A színházakban ingyenes előadásokat tartottak. Tíz órakor kezdődtek el a tüzijátékok. Párisra nem lehetett röhömmel. Mesebeli városra hasonlított, keleti csodákkal, bengáli tűzcsapott fel az égbe a *Sacre Cour* főében, a *Montparnasse*on, az *Eiffel-torony* mellett, rakéták réppentek a levegőbe és ezerszínű csillageső hullott a földre, hogy a nép sikoltozott és kapkodott utánuk. Páris nappal is rendkívüli város benyomását kelti az idegenben, de ezen az éjszákán megszázaszorozódott a hámból való, a régi Athéna kellett gondolni, vagy Rómába, ott törődtek ilyen

ülékenny szeretettel a nép lelki gyomrával, hogy elkápráztassák és agyon-sítsák gyönyörűekkel. Itt minden nap van evezősverseny, uszó-, autó-, box-, tenisz-, hang- és repülőverseny, hogy egy percre se jut lélegzethez az ember. És most ez a velencei éj: a korhű kosztümök és színek orgáája, zene, fény és színdarab, hogy szinte fullasztó! A *Palais Justice* előtt most bujjik ki a telihold vörös, dagaut képe. Az első pillanaton azt hisszük: az is egy trükk, ami a programhoz tartozik és várjuk lélegzétvisszafojtva: mikor pukkan szét, lángot és esőszórót szórva.

A nagy bonyodalom paródiája: tánc az uccákon egész éjjel villanyzongorák és automata zenék kísérete mellett. Az isteni nép charlestonozik, *Julius 11.*, a filmoperatőr gurblizik és a mamák a kávéház terraszáról tartják szemmel a lányukat. Aztán jön a tombola, a *Cité* felhátsalator sorozat szél és hátul a Szajna balpartján, az *Eiffel-torony* — mint egy üstökös — szemfájdítóan világít az égbolton egyetlen nevet: *Citroun*, az autógyáros nevét. Miután az ő számára ronbaltak volna le a Bastille-t,

(t. i.)

A Prib csevics-párt is elhagyta a noviszadi közgyűlést

Noviszadról jelentik: Noviszad város közlésezt tanácsa hétfőn délután tartotta rendes közgyűlést dr. Boron Branimir polgármester elnökele alatt. A polgármesteri jelentés után Latinesics Jován dr. a Pribicevics-párti bizottsági tagok nevében nyilatkozatot tett, amelyben kifejtette, hogy szerelmesnek találta azt, hogy az eddigi tizenkét törvényhatósági bizottsági tagság helyett pártjának csak hét helyet adtak, noha a Pribicevics-párt a tartományi választásokon kétszer annyi szavazatot kapott, mint az 1925. évi képviselő választásokon, bejelentette, hogy emiatt lemondanak a tagságukról, mire valamennyi Pribicevics-párti kivonult a közgyűlési tereméből.

Popovics Dáka védeni igyekezett a radikális párt elárását és hangsúlyozta, hogy az idő rövidsége miatt történhetett csak meg, hogy a független demokraták a kelleténél kevesebb tagságot kaptak.

A közgyűlés tudomásul vette a független demokraták lemondását. Ezután a városi takarékpénztár igazgatóságába dr. Máties Misa, Popovics Alempije, dr. Mogin Vása, Grgics Milán, Szeftinovics Szevén, Vidák Szevén, Szávic Pcter, Mungyán Mita és Székely Arnold, a felügyelő bizottságba Hrasko József dr., Profuna Béla, Letics Szeftiszláv, Szeftkovics MEntin és dr. Aradszki Mita tanácsstagokat választották meg. A városi tanács javasolta, hogy a város fizesse meg az új kereseti adó és a régi negyedosztályú kereseti adó közötti különbséget a városi tisztviselők helyett. Máties Milán dr. demokrata ellenozta a javaslatot és indítványozta, hogy előleget adjanak a tisztviselőknek adójuk kifizetésére. Az indítványt elfogadták és kétszáz ezer dinár előleget szavaztak meg a tisztviselőknek. Több városi folyó ügy letárgyalása után a közgyűlés az esti órákban véget ért.

A Szepe házassodik

Írta: Sz. Sigethy Vil. os

A rétről jött haza Haidvogel Szepe s miután ellátta a jószágot, maga is vacsorához ült. Kevés szavu sváb legény volt, az anyja kérdéseire csak bólintásokkal felelt, legfőkébb a késsel adott a véleményének nagyobb lendületet, jelezvén, hogy igent akar-e, vagy nemet.

Vacsora után előszedte a harmonikáját és indult a kapuba. Ugyanakkor jelentette ki, mint a nagy tárgyalások végére érte.

— Anyám, meg fogok házasodni.

Az öreg asszonynak a malackák körül lett volna elfoglaltsága, de ott hagyott mindent és szaladt Szepe után, aki azt kutatta, hogy benne van-e minden hang a harmonikában.

— A Váci? — kérdezte.

— Azt.

— Hála az atvának a fiúnak és a szentléleknek, lelkendezett a mutter. Mondd el hamar, hogyan történt?

Szepe csak a vállát vonogatta.

— Sehogy. Mikor ma délután gyűjtöttem a szénát, eszembe jutott, hogy már huszonöt éves vagyok, te pedig ekkoriban még öt éves vagy, te pedig ekkoriban még öt éves vagy, mert mindenki meghal egyszer, igaz?

A mutter a kapunak támaszkodva helyeselt.

— Igazad van. Egyszer mindenki meghal.

— Na, látod, mondta Szepe, hogy jól gondolkozom.

— Szal a kedvenc dalait kezdte kinyitni, egy kutya vonyított hozzá, a szomszédok előkerültek és Szepe mellé telepedtek a padra.

— A Szepe házassodik, jelentette ki később az öregasszony, mikor megjelent a társadalomban.

— A Váci veszi el? — kérdezték.

— Igen felelt.

— Hát ki mást?

Váci voltaképpen Knof Váci volt. Hát nice hold nézett rá s fölé származott a házasság ötlete is. Szepe száz holdon gazdálkodott az apja halála óta — magát az ügyet nem sürgették, ugyis biztos az.

Vasárnap a kocsmában is tudomásul vették a dolgot, hétfőn pedig a réten megkérdezte Szepe a Nickl-fu:

— Mikor lesz az esküvő?

A legény hosszusan felelt:

— Semmikor.

— Hát?

— Semmikor.

— Mért?

— Mert nem veszem el.

Szepe ezen a napon már délben hazamegyt s azzal üdvözölte az anyját.

— Nem veszem el a Váci, adj tanácsot, mit csináljak?

A mutter rémülten csapta össze a tenyerét.

— Jé, megbolondultál?

— Én tanácsot kértem tőled, anyám, ne a diagnózist.

— Menj a kútra és dugd a fejed a vödörbe. Ennél jobb tanácsot nem tudok adni. Voltaképpen mi bajod a Vácival?

— Összeveszttem vele.

— Úgy?

— Ugy. Nem akart megcsókolni.

Özvegy Haidvogelné nem győzött esodákolni.

— Ez az egész? Te ló. Vedd el minél előbb, aztán csókolhatod. Engem is csak az esküvő után csókol meg az apád.

— Az más.

— Miféle más? Olyan lány voltam, mint a többi a faluban.

— Éh, régen volt.

— Ha nem lett volna régen, te se lennél itt. Bolond.

Szepe felmászott a szénapadiásra és ott bálmulta egy ideig a gerendákat, amíg elaludt ebben a munkában. Az anyja csak estefelé látta, amint a kútnál a vödör vízbe dugja a fejét.

— Magadhoz tértél?

Szepe előbb jóllakott főtt tésztával, aztán szedte a hóna alá a harmonikát.

— Elmégy?

— El.

— Tiszteltetem a Váci.

— Köszönöm, majd átadom.

Valóban, a lányhoz indult.

— Hallod-e, az anyám is azt mondta, hogy neked van igazad. Meggondoltam a dolgot, mégis elveszlek.

Arra ment a Nickl-fu, aki akkorára már telelarmázta az eseménnyel a falut.

— Jakob, ordította utána Haidvogel Szepe, nem igaz, amit mondtam.

— Nem?

— Persze, hogy nem.

Három napba se tellett. Szepe egy éjjel keserves böféssel verte fel az anyját.

— Nem érsz rá nappal? Mi bajod?

— A Váci, a Váci...

— Már megint összevesztetek?

— A Váci tavaly megcsókolta a Bohn Pétert, engem pedig nem akart.

— Aludt, most nem tudok hozzászólni.

Szepe követte az utasítást, két perc múlva már horgyogott, de reggel kezdte előlről. Később felment a község házára, ahol mindig ácsorog valaki.

— Nem veszem el a Váci, köszöntötte az embereket.

A Nickl-gyereket behívták fegyvergyakorlatra, épp jelentkezni járt.

— Mit szólsz hozzá? Nem veszem el, mert tavaly meg engedte magát csókolni.

— A legtöbb lány megengedi.

— Csakgyogt tőle nem tűröm, még a végén szegycint hoz a fejemre.

Az öregasszony azalatt elővette Váci.

— Mi volt közted, meg a Bohn Péter közt?

— Tavaly husvétkor megcsócolt s azt akarta, hogy csókoljam meg érte. Egy frászt, mondtam neki, mire elkapta a kezemet. De csak a hajamig jutott, én meg letapostam a lábát.

— Ennyi az egész?

— Ennyi. Kár érte a nagy komédia, a harag, felelte szeliden a lány.

— Haragszik a fene, pattogott az özvegy és rohant haza, ahol Szepe berugott egy palack sörtől és most minden áron énekelni akart.

— Szégyeld magad, kiáltott rá.

— Hát mit tanácsolsz?

Özvegy Haidvogelné először is elővette a meszelőrudat és elverte a szerelmes fiát. Szepe ordított, fenyegette az özvegyet, hogy rögtön megfedekezék magáról és nem lesz engedelmes fiu, erre aztán működésbe lépett az anyai kéz is.

Egy óra múlva Szepe esurom-vizesen kereste az anyját.

— Hát téged mi lelt?

— A vödörbe mártottam a fejemet. Elfelejtetted ugyan tanácsolni, de emlékeztem rá a multkorról, hogy használt.

— Csakugyan használt?

— Ojjé.

Aztán addig somfordált, amíg elkapta az anyja derekát.

— Haragszol?

— Tudod mit, mondta az özvegy, engedélyezek három heti időt s ha addig nem eszküszöl meg a Vácival, bemegyek az árvaszékhez és kiskorusítalak. Azt is kikötöm azokban, hogy a három hét alatt

tisztességesen viseld magad, mert kilökel a házból.

— Nem kevés a három hét?

— Ennyi kell a kihirdetéshez, különben kettőt mondtam volna.

Egészen rendben teltek a napok. Ágaskodott ugyan néha Szepe, a kedve is berzenkedett, alapjában véve azért nem történt baj, mert ott volt a vödör s valahányszor beléje mártotta a fejét, mindig mosolyogva húzta vissza.

— Híába! — lelkendezett, nincs az egész világban olyan okos asszony, mint az én anyám.

A Nickl-gyerekek éppen megérkeztek a katonaságtól.

— Na, Szepe, busn-e még utánad a híres?

— Ki az a híres?

— Hát a Váci.

Nickl Jakob akkor bevett orral futott a község házára, míg Szepe felháborodással magyarázta az esetet.

— Hogyan meri ez a rongy megsérteni a menyasszonyomat?

Aznapi este (hogy holmi összezördülése volt a lánnyal s már-már anyai tanácsra szorult) — lelkifurdalást érzett s szerette volna megkövetni Nickl.

— Nem szép tőlem, hogy egy ilyen lányért megsértem a legjobb barátomat.

Szerencsétlenség, hogy alvás előtt állt, különben bolond dolog történnék, de az a szerencse, hogy a hosszú három hét felét alvással tölti az ember. Így érkezik el izgalmakkal, tépelődésekkel az esküvő napja, amikor az ember öreg-kutya kedvvel ébred.

Valamit megérezhetett az özvegy is, mert mielőtt elindultak volna, azt mondta a fiúnak:

— Hogy vagy, Szepe?

— Tudom is én, vonogatta az a vállát.

— Úgy? Nem tudod? Akkor előre a kúthoz.

Olyan hangon mondta ezt, hogy a vödör legény nem mert ellenkezni. Sőt szabozta a lépteit is, mert az anyai szemek nem sok jót ígértek s dugta a fejét a vödörbe.

— Huszonhét órára biztosítva vagyok, mondta utána a mutter. A többi aztán már a felesége dolga.

Szepe pedig indulván az esküvőjére, üde volt és vig. Ha nem restelli, a kedve szerint fityörészésbe kezd. De szó ami szó, az talán még sem illik ilyenkor.

Kicszerélték a szentai kiszélesített tanácsot

Nagy változások a szentai városházán

Szentáról jelentik: Vukicsévi miniszterelnök-belügyminiszter rendeletekkel érkezett meg a városhoz. A rendelet két hónapra, a választások lezajlásáig, szabadságolja Cetina Zsárkó polgármestert és helyettesítésével Nikolics Gyuró iparügyi tanácsnokot bizza meg. A megszüntetett főügyési állás folytán az ügyészi teendőket dr. Pecarszki Brankó ügyész végzi, az állásától felmentett Mandrovics Vaszilije főkapitány helyére pedig Vorgics Szávó főszámvevőt nevezi ki a rendelet.

A város kiszélesített tanácsának tagjait is felmentették és helyükbe a következőket nevezték ki:

Vucics József, Sztrilics Béla, Prekajszky Milos, Beries Boriszava, Schweiger Herman, Branovaeski Gyókö, Vuics Szávó, Cveles Ilja, Perics Mita, Prodanov Márkó, dr. Aradszki Iván, Vuics Gyuró, dr. Vuics Szvetozár, Szlavics Ignác, Preradov Gavró, Popov Vászó, Szlavics Obrád, Mánics Borivoj, dr. Lelin Milivoj, Bábin Milorad, Pecarszki Cveta, Szlavics Mesán Szever, Vorgics Milos, Masztaszijevics Cséda, Krvokapics Bózsó, Vujadinovics Ananije, Velickovics Ilja, Stapanovics Dusán, Sztics Bózsó, Sevarovics Todor, Rajesevics Sztéván, Aldzita Iszó, Predin Koszta, Bábies Lázár, Branovaeski Iszó, Kragujevics Zsárkó, Pecarszki Nikó, dr. Beslics Demeter, dr. Glücksthal Géza, Deutsch Vilmos, dr. Popovics Pavle, Bogdanovics Sztéván, Angyelic Luka, Lálics Miladin, Borgicski Dragutin, Borgicski Nikola, Drágin Radivoj, Milosevics Szlavó, Mrkóbrad Gorgije, Obradov Dánó, Opasics Zsárkó, Szlavics Miodrag, Sztáics Sztéván, Tomics Jován, dr. Zagoricá Iván, Berta Pál, Kationa Gergely, Hiri Péter, Antal Antal, Fajka Imre, Németh Péter, Renkó Imre, Nagy György István, Szloboda Lajos, Kadvány Károly, Papp Máté, Forray Ferenc, Finta János, Fodor Mihály, Papp Menyhért, dr. Huszágh Nándor, Pfeiffer István, dr. Teleki István, Urbán András, Temunovics Sándor, Szeles István, Papp Károly, Turi István, Polyák Lőrinc, Rudics Lőrinc, Kerepesy Vince, dr. Ferenczy Antal, Fajka Gergely, Puskás Sándor, Burány Károly Antal, dr. Szegedi Mihály, Mohácsi Pál, Molnár Sz. Vince, Novoszel János, Megadja Mátyás, Lukács Dezső, Kocsis Péter, Borosgyevi Simon, Miskei István, Kiss Dezső, Gere Lukács Sziros, Molnár Csikós János, Roser József, dr. Hacker Kálmán, Kóniz Vilmos.

Szomborban is új kiszélesített tanácsot neveztek ki

A Pasics-csoport vezetői kiharadtak a kiszélesített tanácsból

Szomborból jelentik: A belügyminiszter Szombor város kiszélesített tanácsát felmentette és ezzel egyidejűleg kinevezte az új kiszélesített tanács tagjait. A kiszélesített tanács új tagjai a következők:

A radikális párt részéről: Altman Jenő, Kovácsics Vitomir, Orczin Vladimir, Szvotin Milán, Vukicsévi Miladin, Masirevics Velimir, Relics Lázár, Tucakovics Dusán, Bikár Ignác, Krsztics Száva, Raics Sámuel, Ignyusky Vuica, Kamerics Milán, Mandics Milován, Dusánics Lázár, Gyurisics Lázár, Beries Szvetiszlav, Pelagics Simon, Bando-branszky Konstantin, Tucakovics Milán, Láziics Panta, Vracarics István, Kovácsics Vojin, dr. Maglics Cvéta, dr. Masirevics Radivoj, Raics György, Lallosevics István, Jankulov Vladislav, Radujevics Miklós, Ivkóy Száva, Gyurgyevics Miklós, Konyovics Pál, Lallosevics György, Terzin Zsivkó, dr. Makszimovics István, Jelaicsics Sztévo, Plavsics Lázár, Sztricséviics Zsivkó, Mandics Mladen, Gradinac Mladisa, dr. Lallosevics János, Drzsinics Milán, Kurjakov Mladen, Sztricséviics Mita, idős Karakásevics Milivoj, Maglics János, Utvics György, Mandics János, Gyurisics Simon, Nedeljkovics István, Lugamerszky Dávid, Jovics Simon, Szkendérovics Antal, kath. plébános, Gyurisics Jackó, Szordarovics Miladin, Ignyusky Gábor, Sztolicsics Pál, Lukácséviics József, Pozder Iván, Plavsics Száva, Masirevics Miklós, Blázsics Tósa, Sigvanszky Cvéta, Masics Kuzmar, Brkics György, Zi-

darevics Tamás, Csapdarics Tamás, Masirevics Dusán, Benya András, Topalov Mita, Kamerics György, Csapdarics Tósa, Veszelkó Gradinac, Dédics Miklós, Mijics Deán, Nasztaszics Tivadar.

A demokrata párt részéről: Boksán Milán, Gergurov Szvetiszlav, Branovaeski György, Sigvanszky Szreten, Jozsics Péter.

A magyar párt részéről: Angyal Nándor, Czettel Dezső bankigazgató, Zwirschitz Károly nagyiparos, Mero Ignác, Sztrilics Zsigmond, Sulyok Ferenc, dr. Raics Tamás ügyvéd.

A földműves párt részéről: Szekulics Zsivkó, Szredojevics Mita, Kélics Márkó,

Relics Bózsó, Masics Száva és Zsuljevics Grga gazdálkodók.

A Radics-párt részéről: Sztrilich József, Drzsinics Ferenc, Matarics István, Zsidók: dr. Fischer Mihály főrabbi, dr. Bruck József, Breuer Jenő, Ernst Fülöp, Wámoscher Andor.

A független demokrata párt részéről: dr. Csuriics Dávid, Sztoljov Radivoj.

Pártokivül: Eremín Iván, dr. Matics Márton, Ilkics István görögkeleti lelkész.

Nagy feltűnést keltett, hogy a Pasics-csoport valamennyi vezetője kiharadt az új testülethől.

Az új kiszélesített tanács a jövő hét elején tartja első ülését.

Chamberlin és Byrd Newyorkba érkeztek

Óriási ünneppésséggel fogadták Amerikában az oceánjáró pilótákat

Newyorkból jelentik: Chamberlin és Byrd newyorki fogadtatása nagy ünneppésségek közt ment végbe, bár érkezésük ugyanolyan esős, szeles, szinte viharos időben történt, mint annak idején startjuk. Amikor a két repülő a Leviathan fedélzetéről partra szállt, zivataros eső fogadta őket, amely időnkint megakasztotta az ünneplést.

A City Hall előtt Walker, a newyorki polgármester nagy beszéddel köszöntötte az oceánjárókat, akiket az óriási embertömeg lelkes ovációban részesített. Walker polgármester átadta a pilótáknak Newyork

tiszteletbeli érmét és kiemelte, hogy mekkora nehézségekkel kellett megküzdenie Chamberlinnek, aki először vitt magával utast az oceánfeletti utra és Byrdnek, aki új távolsági rekordot teremtett.

A tömeg lelkesedése akkor érte el tetőpontját, amikor a díszmenet a Broadwayn haladt végig. A lelkeskedőkre az amerikai lobogó mellett sok német és francia zászlót is kifiztek.

Chamberlin és felesége az ünneppésség után a repülőtérré mentek, ahonnan szülővárosukba, a New-Jerseyben lévő Titherborroba repültek.

Vrsacra zarándokolnak szeptemberben a Vajdaság katolikusai

Krisztus keresztjének egy szilánkját őrzik a vrsaci kápolnában

Külön vonatot állítanak be a zarándokok számára

Vrsacról jelentik: A feloszlatott egyháztanács helyébe kinevezett kuratórium legutóbbi ülésén a vrsaci bucsu kérdésével foglalkozott. A bánátszki karlováci kerületi esperesi gyűlés Endresz Jakab esperes előterjesztésére Vrsacot nyilvánította az egyetlen nagy bucsudró helynek a Vajdaság területén. Ezt a határozatot azzal indokolták, hogy a Kápolna-hegyen álló történelmi nevezetességű kápolnában — melyet még a török uralom idején építettek —

őrzik Jézus Krisztus keresztjének egy szilánkját.

A nagy bucsut szeptember 14-én tartják meg a Szent kereszt felmagasztalásának napján, melynek előkészületeire máris megtették a szükséges intézkedéseket. A kinevezett egyháztanács elhatározta legutóbbi értekezletén, hogy a Kápolna-hegyen és a temetőben álló kápolnát renoválják, a kápolnához vezető hegyi utat pedig kijavítják, hogy az ide zarándokolóknak ezrei könnyen meg-

közölthessék. A bucsunapot megelőző este a templomi énekhar közműködésével toronyzene lesz, a templom főbejárátát kivilágítják és a zarándokok égő gyertyák fénye mellett processzióban a temetőbe vonulnak.

A vrsaci katolikus egyházközség már megtette a szükséges lépéseket, hogy ebből az alkalomból

Vejlika-Kikinda—Beckerek és Vrsac között a szükségnek megfelelően egy vagy több különvonatot állítsanak be,

amelynek segítségével a Vrsaca özőnlő zarándokok ezrei könnyebben utazhatnak majd a bucsura. Egyházi körök biztosra veszik, hogy kérésük eredményeképpen a minisztérium a bucsusoknak utazási kedvezményt is fog engedélyezni.

Vrsacra az ez évi bérnialások szeptember 24-én lesznek, mely alkalommal Rodics Rafael püspök is ellátogat Vrsacra.

Európa egyik legnagyobb csillagvizsgálóját építik fel a Fruska Gora hegységben

A jénai Zeiss-gyár szállítja a berendezést a jóvátételi számlára

Novisadról jelentik: A jugoszláv kormány két évvel ezelőtt a jénai Zeiss-cégnél huszmillió dinárért egy csillagvizsgálóállomás berendezéséhez szükséges felszerelést rendelt. A műszerek nagy része már megérkezett Jugoszláviába csak az marad még eldöntetlen, hogy a csillagvizsgálót hol állítsák fel. A kormány az egyetem javaslatára a csillagvizsgálót az Avalán akarta felállítani, de az sok tekintetben nem felelt meg a követelményeknek. Időközben a noviszadi Fruska Gora Turistaegyesület vezetősége eljárat a kormánytól, hogy a csillagvizsgálót a festői fekvésű Fruska Gora hegység egyik legmagasabb csúcsán, a Zmajevácon állítsák fel.

A kormány nem idegenkedett a tervtől és megbízta az egyetemi tanácsot, hogy küldjön ki Zmajeváca szakértőket annak megállapítása végett, hogy a Fruska Gora megfelel-e a csillagvizsgálóállomás cél-

jaira. Az egyetemi tanács Popovics Pavle egyetemi rektor vezetésével, Gavriloics Bogdán prorektort, Petrovics Milán, Mihajlovics Ivan, Bilinovics Alekszander, Stefanovics Pavle és Miskovics Velimir egyetemi tanárokat küldte ki a Fruska Gorára. A bizottság beható vizsgálat tárgyává tette a hegységnek azt a részét, ahol a csillagvizsgálót fel akariák állítani, hogy tudományos szempontokból megfelel-e a célnak.

Az a terület, melyet a Fruska Gorán a csillagvizsgálóállomás részére kiszemeltek, a rakováci kolostor tulajdona. Az egyetemi szakbizottság miután megállapította, hogy a terület alkalmas a tudományos intézet felállítására, tárgyalásokat kezdett a zárda főnökségével. A tárgyalásokban a kolostor részéről részt vett Haydin Makszimilán püspök, dr. Csapics Joachim archimandrita, a zárda főnöke Popovics Doszitelj iguman, Pro-

danov Vukentija archidiakon, Metlas János, a zárdai birtokok erdészeti felügyelője. A Fruska Gorát a tárgyalásokon dr. Pavlasz Ignjac elnök, Graecanin Gaja titkár, dr. Popov Milorad és Mihajlovics György választmányi tagok képviselték. A területen jelenleg a Fruska Gora turistaegyesület menházai vannak, de az egyesület készen nyilatkozott arra, hogy a zárda főnökségtől kilencvenkilenc évre bérelt területet átengedje a csillagvizsgáló céljaira. A tárgyalások vasárnap eredményesen befejeződtek és ezt alkalomból a beocsini kolostorban díszvend volt, melyen Haydin püspök, Csapics zárda főnök és Popovics egyetemi inspektor mondtak felköszöntőt.

A csillagvizsgálóállomás felállításának munkájával Miskovics egyetemi tanárt bízták meg. Az alapkövetel még ez év őszén megtörténik és a csillagvizsgáló a jövő évben teljesen elkészül.

A bizottság tagjai kijelentették a Bácsme gyei Napló tudósítójának, hogy a csillagvizsgálót a német jóvátételi számlára építik föl és a jénai Zeiss-gyár szerint Európa második legnagyobb és legmodernebb csillagvizsgálóállomása lesz.

A Fruska Gora Turistaegyesület menhelyeit a Ladna Voda hegycsúcsán állítja föl.

A bélyegvadások

Két kisgyerek lelopta az okmánybélyegeket a törvénszék és a pénzügyigazgatóság címére érkező küldeményekről

A Bácsme gyei Napló hétfői számában megírtuk már, hogy a szubotfcál rendőség két fiatalkorut tartóztatott le a főpostán, akik beismerték, hogy több postafiókhoz álkulcsot szereztek, a fiókokból kiszedték a leveleket, amelyekről a bélyegeket lelopták.

A fiatalok — 14—15 éves — fiuk ezen bünessélekményéről a nyomozás megállapította, hogy a gyerekeket nem bélyeggyűjtési szenvedélyük, nem is valami fiatalos pajkosság bírta rá a postaszekrények felnyitására, hanem azért loptak, hogy maguknak anyagi hasznot szerezzenek s nem törődtek azzal, hogy másoknak olyan károkat okoznak, amelyek esetleg soha helyre nem hozhatók.

A furfangos bélyeglopás úgy derült ki, hogy a szubotfcál kerületi törvénszék portása, Sztipics Antal, aki minden reggel átveszi a törvénszék postáját a főpostán, vasárnap reggel is elindult a főpostára, hogy a postafiókból kivegyve a törvénszék címére érkezett levélküldeményeket. Amint a Horváth-féle vendéglő előtt elhaladt, észrevette, hogy két fiú jön vele szemben, akik leveleket bontanak fel és amikor megtekintették a börtök tartalmát, egymásután hajigálták el a levelet. Sztipics felvett néhány levelet s a legnagyobb meglepetéssel látta, hogy az elhajigált levelek a törvénszék címére szóltak. Hahozás nélkül nyakon ragadta a két fiút, akik csakhamar beismerték, hogy a törvénszék postafiókját álkulccsal felnyitották s onnan vették ki a leveleket. Erre Sztipics a két fiúval — akiket egy percre sem bocsájtott ki a kezéből — vissza ment a főpostára. Utközben a huspicacon igen sok levél fekkid a földön, de Sztipics azokat nem vehette fel, mert akkor a fiukat kellett volna elereszteni. A főpostára érve, Popov Dusán postafőnök elé vezette a két fiút. A postafőnök nyomban kihallgatta a fiukat, majd intézkedett, hogy az uccán elszórt leveleket postaszolgák összeszedjék. Ezután a két fiút odavetették a postafiókhoz. Itt a fiuk azt mondták, hogy csak a törvénszék postafiókjához volt álkulcsuk. Ekkor azonban észrevették, hogy az egyik fiú óvatosan lecsusztatott a földre három álkulcsot. A kulcsokat azonnal fölvevették és megállapították, hogy azok a pénzügyigazgatóság és két más hivatal postafiókját nyitják.

A fiuk erre beismerték, hogy a levelekről nem a postabélyegeket szedték le, hanem a kereseteken és beadványokon levő okmánybélyegeket lopták el s azokat értékesítették.

A fiukat átadták a rendőségnek, amely az iránt is nyomoz, hogy kinél értékesítették a lelopott okmánybélyegeket.

NAPRÓL NAPRA

Az amerikai nő — önmagáról. Egy amerikai nő így jellemezte az Új Világban élő nőket:

— Kém az uccán megannyi bubifrizurás, kifestett nőcske szaladgál, de a felhőkarcolókat otthonaiban millió és millió szerény, szorgalmas, harmonikus asszony él. Mi szeretjük az eleganciát, a szórakozást, de rengeteget dolgozunk, takarítunk, elkészítjük az ebédet, vacsorát, aztán színházba megyünk. Sohasem fáradunk el. Az amerikai nő egész nap dolgozhat, a félénységét áttáncolhatja, de reggel frissen ébred. Már kislánykorunkban arra neveltek bennünket, hogy farkasszemmel nézzünk az élettel, megálljuk a helyünket minden körülmények között. Ha akarjuk senkire sincs szükségünk. Szerelmünkben nem vagyunk regényesek, jóbarátot és pártást keresünk. Önérzet lakozik mindnyájunkban, mert tudjuk, hogy senkire se szorulunk. A munka az erőnk. Sok kifizető nő tudósunk van, akik világhírességek. Néhány nő vagyontakaró keres munkájával. *Mrs. Blanche R. Green*, egy new-haveni gyár aligazgatója évente 100.000 dollár fizetést kap. Texas államának kormányzója nemrégiben nő volt, kitűnően megállta helyét. Vannak nőpolgármesterek és nő-bírók is. Az utóbbi két esztendő legnagyobb irodalmi sikerét nő aratta, *Anita Loos*, a »Szókék előnyben« című regényével. Megjegyzem, hogy ő — barna. A legeredetibb vigjáték, melyet most Newyork tapsol: a *Chikagó*. Ezt is nő írta. Van egy másik nő-dramáiról is: *Maurine Watkins*. Egy drámát még álló esztendőig adtak Newyorkban a legnagyobb sikerrel s most minden államban zsúfolt házak előtt játszó. *Abbie's Irish Rose* a címe s írója megint nő: *Anne Nichols*. Egyik óriási mozgyárunk művészi igazgatója nő s igen sok színházunkban nő-igazgatók működnek.

*

A svájci testőrök jubileuma. Az idegen, aki először kerül a Vatikán hatalmas lépcsőházába, csodálkozva tekint a cifra egyenruhákba bújtatott svájci testőrökre. Platalok, délcegek, marconák. Ruhájukat maga *Michelangelo* tervezte. Fejükön sisak, kezükben alabárd. A nagy harcok emlékezetét idézik vissza. Ugy rémlik, hogy mozdulatlanul, büszkén még a Medicek korából maradtak helyükön.

Ezeknek a katonáknak négyszáz esztendősi jubileumát ülik most meg. A svájci sajtó minden lapja büszkén emlékezik még a svájci katona történelmi érdemeiről.

A Vatikánban évente megtartják az emlékünnepeket, mikor az újoncok leteszik az esküt. Ebben az esztendőben azonban a szertartást még nagyobb fényvel, pompával az ősszel tartják meg. Ebből az alkalomból szobrot avatnak föl, mely megőrökíti azoknak a svájci testőröknek emlékét, akik négy évszázaddal ebből VII. Clemens pápa védelmében estek el Bourbone Károly, hadseregparancsnok csapatai ellen való harcban. A szobrot a szövetség tanács állíttatja föl és Zimmermann, zürichi szobrász készítette. *Rouss Gáspár* kapitány a főalakja, aki 1527 május ötödikén esett el, karddal a kezében, mellélalakjai két testőr, aki épp akkor hal meg.

*

A Tribuna de Genève-ben *L. Savary* azt kérdezi, hogy mikor sorozták először a pápák a svájci testőröket? Megállapítja, hogy már 1503-ban kezdődött a sorozás, mikor Gyula, a lausannei érsek pápává lett.

— Ez a harcias főpap — írja — már akkor látta, hogy a svájciak Európa legkiválóbb katonái s velük érheti el leginkább célját. II. Gyula pápa ennél fogva azonnal tárgyalni kezdett a svájci katonákkal, hogy katonaságot sorozhasson. A zürichi diéta hozzá is járult ehhez. Még abban az esztendőben kétszáz testőrt indítottak utnak Rómába. *Silnem* kapitány vezetésével.

*

Hány dollárt keres Ford egy másodpercben? Henry Fordnak husz esztendővel ezelőtt 3000 dollár évi jövedelme volt. Ma pedig ő a világ leggazdagabb embere.

Pályáját azzal kezdte, hogy 100 dollárt befektetett egy gyár részvényeibe. Ezt oly szerencsésen forgatta, hogy huszonnégy esztendő alatt 52.174.000 dollár lett belőle. Ford az első tíz esztendő alatt 37 millió dollárt tett félre.

Detroit-ban a mechanikát tanulmányozta, kerékpárokat javított, de állandóan figyelemmel kísérte a gépkocsikat, melyek ebben az időben kezdtek meghódítani az Új Világot. Ekkor jelentek meg Amerikában az első *Packard, Stutz, Paige*-gépek, melyek még ma is divatosak. De sokba kerültek.

Ford egy népszerű autóra gondolt. Sok huzavona után végre sikerült szerkesztenie egy kis motort s annak a kisgyárnak a tulajdonosát, akinél alkal-

mazva volt, megkérte, hogy adjon neki kölcsön tervé megvalósításához 50—60 dollárt, azután majd a hasznát megfizetik. A gyáros rendelkezésére bocsította a pénzt.

Egy hideg, havas téli napon Ford a gyárost kivitte a magaszerveztette új és olcsó autóján, de a motor oly rosszul működött, hogy a gép egy fordulónál felborult. A gyáros éktelen dühre gerjedt s visszakérte a pénzt. Ford vissza is adta.

Azóta nem részes az üzletében. Nyilván sokszor megbánta megmondottan cselekedetét.

Kiszámították, hogy Henry Ford évente 60 millió dollárt keres, vagyis minden másodpercében 114 dollárt.

Elmult a kormányválság veszélye

Vukicsévics miniszterelnök szerdán fog válaszolni Davidovics Ljuba támadásaira

Szokolyéből jelentik: Marinkovics Voja külügyminiszter kedden este a miniszterelnökkel folytatott tárgyalások után fogadta az újságírókat és arra a kérdésre, hogy lesz-e kormányválság, ezt mondta:

— *Arról szó sincs, uraim!*

Az újságírók ezután Vukicsévics Velja miniszterelnököt keresték fel,

aki azt mondta, hogy a Prestolonaslednik-szállóban tartandó radikális ülésen fog válaszolni Davidovics Ljuba támadásaira.

Szokolyéből nyert értesülések szerint a miniszterelnöknek és a külügyminiszternek sikerült a vitás kérdéseket elintézni, úgyhogy kormányválságról egyáltalán nincs szó.

Volt-e vasuti panama?

A felelősségi bíróság leszállította a vadaskodó állomásfőnök büntetését

Noviszadról jelentik: A noviszadi felelősségi bíróság *Martes* Rufó tanácselnök elnökelete alatt kedden tárgyalta *Bozsics* K. Szlavkó palánkai vasuti állomásfőnök sajtóperét, amelyet a szubotícai vasutigazgatóság elleni sajtókampánnyal kapcsolatosan *Gavanszki* Jenő volt szubotícai vasutigazgatósági főosztályviselő, indított *Bozsics* ellen. *Bozsics*, amikor a *Balkán* című lapban súlyos támadások jelentek meg *Martes* Szevtozár volt vasutigazgató és a vasutigazgatóság több főosztályviselője ellen, hírlapi nyilatkozatban többek között a következőket írta *Gavanszki* részéről:

»Öt-hat esetet tudok, hogy pénzért jó állomásokat árusított *Gavanszki* ur. Igaz ugyan, hogy *Gavanszki* ur tanúi megkíséreltek, látva kétségbeesítő helyzetemet

mert a feleségem súlyos betegen, a kórházban fektetve, hogy rábeszéljenek, vonjam vissza feljelentésemet és ezért a szivességet egy jó állomást ígértek.

Gavanszki sajtó útján elkövetett rágalmozás címén indított pert *Bozsics* ellen, akit a szubotícai törvényszéken ez év május tizenhetedikén, *Martes* Szevtozár nyugalmazott vasutigazgató, *Bradvarovics* Mihajlo nyugalmazott vasuti hivatalnok, *Pavlovics* Milos dr. vasutigazgatósági osztályfőnök, valamint *Stefanovics* Radován volt szubotícai állomásfőnök tanuként kihallgatása után három havi fogházra, ezer dinár pénzbüntetésre és ezer dinár kártérítésre ítélte.

A felelősségi bíróság, a vádlott büntetését tízemégy napi fogházra szállította le.

Miért sztrájkoltak a bretagnei szardínia-halászosok?

Operett-bonyolalom a halászosok, egy luxus-jacht, a jacht-tulajdos és a halászmester lánya körül!

Párisból jelentik: Néhány nappal ezelőtt incidens keletkezett a bretagnei tengerparton dolgozó halászhajók legényesége és az egyik luxusjacht kapitánya között. A tengerészeti hatóságok szigorú rendelkezést bocsátanak ki minden nagyobb szabású körhalászás előtt, amely szerint a halászást végző hajók közelében semminemű más hajónak tartózkodni, vagy elvonulni nem szabad. Idegen hajó ugyanis annyira megzavarhatja a halászhajók munkáját, hogy azok minimális vagy számba sem vehető rakományal tudnak csak visszatérni a kikötőbe. Ez természetes is, mert a bretagnei szardíniahalászosok óriási körhálókkal hajtják maguk előtt a halakat és ha idegen hajó zavarja a körhálójukat, a halak kimenekülnek a körhálóból. A halászegényesség a zsákmány után megfelelő százalékos részesedést kap.

Az incidens úgy keletkezett, hogy az egyik luxusgőzös a fennálló rendelkezéseket nem vitte figyelembe és teljes sebességgel behajtott a halászosok kifésztett körhálójába. A háló elszakadt és a halászosok kénytelenek voltak lemondani minden zsákmányukról. A luxusjachtot azonnal közrefogták és ekkor kiderült, hogy a pompás vitorlás a sáint nazairei kikötőparancsnok fiáé, aki egy kőlyg társaságában tengeri kirándulást tett.

A feldühödött halászosok leszállították a jachtra és valóságban foglyul ejtették a fiatal hajótulajdonost és utitársnőjét is, valamint a hajó egyetlen öreg matrózát. Ekkor kiderült, hogy a kikötőparancsnok fia az egyik halászmester lányával randult ki, aki feliasztotta özvegy édesapja távollétét arra, hogy az öreg tilalma ellenére kiránduljon szerelmével.

A halászosokat részben az elmaradt zsákmány, részben pedig a mesterüket ért sérelem annyira felháborította, hogy azonnal sztrájkba léptek, partra szálltak, a fiatalokat átszolgáltatták a kikötő hatóságainak bejelentették a rendelkezések megsértését és a halkereskedelmi érdekeltségek útján lépéseket tettek arra nézve, hogy tökéletes anyagi kárpótlást kapjanak.

Mint hogy a hatóságok a kikötőparancsnok fiát kihallgatása után elbocsátották, a szardíniahalászosok kihirdették az általános sztrájkot, értesítették a szabad tengeren tartózkodó társaságokat, akik ugyancsak befutottak a környék kikötőibe. Az affér egyre erősebben kiélesedett és már-már fenyegetővé vált, amikor végül is a szerelmelődta meg a göráusi csomót. A kikötőparancsnok fia eljegyezte a halászmester lányát és kifizették már az esküvő napját is. A halászosokat pedig részben a fiatalember apja, részben pedig

a vele üzleti összeköttetésben álló halkereskedelmi érdekeltségek kárpótlták az elmaradt haszonért. Másnap már ismét dagadó vitorlakkal futottak ki a nyílt tengerre a bretagnei halászosok és a halászmester lánya apja tudtával és beleegyezésével szállott a kikötőparancsnok fiának jachtjára, amely azonban most már messze elkerülte a szardíniahalászosok egyszerű, zömök kis bárkáját.

Hogyan gazdálkodnak egy bácskai faluban?

Sulyos vádak a bácskogradistai jegyző ellen

Noviszadról jelentik: Bácskogradista volt községi jegyzője, *Szekulics* Steván kiméltelen harcot kezdett *Glavaski* Veszelin, a község jelenlegi jegyzője ellen. A harcot kezdetben tisztán személyes motívumok vezették, később *Szekulics* a vádak egész sorát emelte utódja ellen, akit mindenáron ki akar emelni állásából. Nemrégiben *Szekulics* és a község értelmiségének több tagja beadványt intézett a Glavna Kontrola elnökéhez Beogradba, melyben azt kérik, hogy haladéktalanul küldjenek ki szakbizottságot a vádak kivizsgálására. A Glavna Kontrola elnöke a fennálló szabályok értelmében felhívta a beadvány aláíróit, hogy tegyenek le kétezer dinárt a kiszállás költségeinek fedezésére. Az aláírók — mit tehetek egyebet — letették a kétezer dinárt és most várják a Glavna Kontrola bizottságát, hogy előterjeszthessék okmányos bizonyítékaikat.

A memorandum, mely a legfőbb számviteli hatóság elé került, több vádpontot tartalmaz. A legfontosabb vádpont, hogy a község pénztárcájában nem vezeték szabályszerűen, amit azzal igyekeznek bizonyítani, hogy az adókat, víz és héliet díjakat 1924 óta nem fizették be az állampénztárba. Azt is fölemlítette a memorandum, hogy a községi előjáróság 1925-ben minden árlejárt mellőzéseivel drága pénzen husz vagon fát vásárolt és ezt a fát *Glavaski* Veszelin jegyző minden felhatalmazás nélkül fizette ki. A további vádpontok, többek között a következők:

1. Még 1924. és 1925-ben *Klajics* V. Milován szabó és községi írnök, továbbá ifjabb *Klajics* Milován kereskedő és községi pénztárnok és *Glavaski* Veszelin községi jegyző tengerit szállítottak a községnek és annak ellenértékét a község pénztárából felvették, anélkül, hogy a községi előjáróság akár a szállításról, akár a megtörtént kiutalásról tudott volna.

2. Gradista község a Tisza-halászlati jogért évente osztalékot kap. Ez a bevétel sehohsem található a könyvekben.

3. 1924—1925-ben Gradistén a pótdó 1080 százalékos volt, noha a legmagasabb pótdó szedése 600—840 százalékban van megengedve. A községi hivatalnokok, szolgák és rendőrök fizetéseiket rendetlenül kapják, sokszor két-három hónappal később.

4. A főszolgabíró negyven dináros napidíjjal nevezett ki községi alkalmazottakat, de a község ennél nagyobb fizetéseket utalt ki nekik, amellyel megterhelte a községi pénztárt.

5. A község 1923-ban 100 hold földet adott parcellákra osztva hárba 150.000 dinárért. A jegyző barátainak bérösszegét önkényesen leszállította.

6. Eremin Veszelin 1925-ben feljelentette *Popovics* Alekszandar községi bíró, mert az a beszédett büntetéspénzeket nem fizette be a községi pénztárba.

7. *Glavaski* Veszelin községi jegyző a bánáti Beesárból jött ugyszólván teljesen vagyontalanul, két év alatt két nagyszerű lovat, két fiakkert szerzett, amelyeknek eltartása évente 30.000 dinárba kerülnek.

A Glavna Kontrola bizottságának lesz a feladata annak kiderítése, hogy a volt jegyző és társai által benyújtott panasz mennyiben felel meg a valóságnak. A jelenlegi jegyző, *Glavaski* Veszelin kijelenti, hogy nyugodtan várja a vizsgálatot, amely intakságát teljes mértékben be fogja igazolni.

HIREK

A zöld frakk

Abel Hermant-t beválasztották a francia akadémiaiba. Ezt őszintén sajnálom. Abel Hermant kitűnő író, akitől annak idején meglehetősen sokat lóptam.

(Bátran tehettem, hisz a magyar közönség — el ne feleljem — őt éppen olyan kevéssé olvassa, mint engem.)

De ez nem fontos. Fontos, hogy Abel Hermant kitűnő író. A legerdekesebb benne, hogy — bár házirozott egyénisége, sőt nagyon is éles írói profilja van — öregedőkorában is valahogyan még befejezetlen. Az ember még mindig várja, hogy alakul, hogy fejlődik, hogy újabb mondanivalói lesznek. Csodagyerek.

(Hatvan éves.)

De ez nem fontos. Abel Hermant darabíró és elbeszélő és újságíró és chronicus. Ezek a formája. A lényege: karikatúra. Igazi, aki ezt a ritka művészetet úgy fogja fel, hogy: minden karikatúra tulajdonképpen maga a meztelenség és meztelen lényeg, minden fölösleges takaró és fölösleges lepel nélkül. Abel Hermant karikatúrasta. De mert karikatúrasta, igazságos. De mert karikatúrasta: tiszteletlen.

Tiszteletlen.

Tiszteletlen a hazugsággal, a kapzsisággal, az ostobasággal, a haráccsal, a képmutatással, a nagyképzűséggel szemben. Legalább annyi embert nem szeret ahány ember nem szereti őtet. Sok embert bántott (persze nem személyeket hanem típusokat) és nem csak embereket bántott, hanem intézményeket is. Közülük az Akadémiát. (Ez kötelessége volt.)

Az akadémikusok őt most beválasztották maguk közé. (Ez nem volt kötelességük.) Abel Hermant elfogadta az Akadémia zöld frakkját. (Kötelessége volt?.. Istenem.) Abel Hermant halhatatlan lett. De nem tehetek róla, legalább az én számomra...

MINDEN HALHATATLANSÁGBAN VAN VALAMI NAGYKÉPŰSÉG.

Hát még a hivatalos, hát még a testületi halhatatlanságban. Amikor egy eleven emberről szavazattöbbséggel állapítják meg, hogy neve és emléke élni fog ezer esztendő múlva is. (Nevelés?)

De attól, hogy valaki karikatúrasta, lehet még halhatatlan is. Lásd: Aristophanes. Lásd: Swift. (Lásd: Voltaire. (Mint a Candide írójára gondolok rá.) Csak hogy... Csak hogy... ezekről az emberekről nem a szóösszeállítás állapította meg, hogy halhatatlanok. Hanem az évszázadok. (Századokat kell gyűjteni, művészi urak, nem szavazatokat.)

De Abel Hermant elfogadta az akadémikusoktól. Mi az, hogy elfogadta? Azt zöld frakkot nem szállják csak egy házhoz. Azért könyörögni kell. Könyörölni. Előszóban. Udvarolni. Kinyúlani. Térdelni. Igérgetni. Zsarogni. Ébédelni. Felköszönteni. Hízelni. Hazudni. Abel Hermant is hazudott?

(Hát persze, hogy hazudott.)

Fölteszem róla, hogy csak a szájával és nem a tollával. Fölteszem róla, hogy az akadémikusokat csapta be, akiknél szavazatokat gyűjtött és nem a közönséget, amelynek darabjait és könyveit írta. Mert akkor nem hazudott. Ez ki van zárva. Azok az írásai olyan véresek, olyan őszinték, olyan jók és olyan igazak, hogy azokban nem lehet hazugság. Abel Hermant nem mint író hazudott, hanem mint akadémikusjelölt. Nem mint művész, hanem mint állampolgár, mint párisi lakos, mint telefonelőfizető. Mint művész igaz csak mint ember hiú. (Ugy látszik, nagyon hiú.) Öreg napjaira kokott lett belőle. (Nem az íróból, az emberből.)

Hát ez történt vele. Egy ember, aki megmutatta magát. Egy író, akiről ki derült, hogy mint ember, nem áll feljebb a témáinál. Belül ő is köcből van, smin-

keli magát, midert hord. Egy ember, aki az Achilles sarkát a homlokán hordja. De azért író. Nagyon jó. Nagyon? Nem tehetek róla, de szerintem...

Minden humorista, aki hivatalos előmerésben részesült, egy kicsit olyan mintha ágyalgyulást kapott volna. (Vagy legalább is hátgerincorvadást.)

És még egy. Annak a Bernard Shaw-nak mégis csak volt esze, amikor visszaléte a Nobel-díjat. Hiszen lehet, hogy ez is csak pöz volt, de mennyi etika volt ebben a pözben, mennyi erőlködés és mennyi tisztesség. Végre valaki, aki nem csapta be hivat, aki a fürdőszobájában is olyan, mint a piacon, aki privátban is olyan, mint a színpadon, aki nem az Akadémiába jár ikeretézni és hálóbíngben alszik, nem pedig zöld frakkban. Shaw nem csak mint író sokkal nagyobb Hermantnál, hanem mint ember is.

Van közöttük különbség. Mi az, hogy van?

(Bár a zsebenben van!)

Lakatos László

Időjárás. A Meteorológiai Intézet jelenté: Nyugati szelekkel szárazabbra forduló, mérsékelt meleg idő várható később hőemelkedéssel.

A jugoszláv követség még nem tér vissza Tiranába. Beogradból jelentik: A tiranai jugoszláv követség személyzetének Tiranába való visszatérését e hét elejére tervezték, az utazás azonban egyelőre elmaradt. Ennek oka az, hogy Beogradban meg akarják várni, vajjon az albán kormány eszközölné változtatásokat a beograd albán követség személynzetének összetételében. Így az elutazás valószínűleg a jövő hét vége előtt nem történik meg.

Kieserülték az olasz-román barátság szerződés ratifikációs okmányait. Rómából jelentik: A Palazzo Chigi-ben Mussolini miniszterelnök és Lahovary római román követ kedden kieserülték az 1926 szeptember 26-án kötött olasz-román barátság és együttműködési szerződés ratifikációs okmányait.

A londoni nemzetközi sakkverseny első eredményei. Londonból jelentik: Hétfőn kezdődött meg a londoni nemzetközi sakkverseny. Az első fordulóban a jugoszláv csapat a magyar csapattal került szembe, Kosztics Maróczyval, Asztalos Nagygyal, Vukovics Vajdával és Hönig Steiner Endrével. A magyar csapat 4:0-ra verte meg a jugoszláv csapatot. A többi nemzetek csapatainak mérkőzése a következő eredménnyel járt: Csehszlovákia Belgiumot verte meg 3½:½ arányban, Anglia 3:1 arányban verte Svájcot, Németország 2½:1½ arányban Olaszországot, Franciaország ugyanilyen arányban Hollandiát, Ausztrália Finnországot és Argentína Spanyolországot.

A szombori zsidó főkantort Komáromba választották meg főkantorrá. Goldstein Ernőt, a szombori izraelita hitközség főkantortát a komáromi izraelita hitközség egyhangulag főkantorrá választotta meg.

A muzulmán párt választási kiáltványa. Szarajevóból jelentik: A muzulmán párt a Pravdában közzétette választási kiáltványát. A párt hangsúlyozza, hogy a demokráta egyesülésben semmi elmentét nincs és felszólítja a muzulmánokat, hogy mindenütt szavazzanak a demokráta-egyesülés listájára.

Női kapitány és legénység a »Marx Károly«-on. Az orosz szovjet kereskedelmi flottájában van egy gőzös, amely Marx Károly nevet viseli. Ez a gőzös a Fekete-tengeren közlekedik és arról nevezetes, hogy matrózok teljesítenek rajta szolgálatot. A hajó kapitánya is nő, aki szigorú fegyelmet tart a »legénység« körében és éppúgy viselkedik, mint egy valódi vén tengeri medve.

Vihar és tüzek Topolán. Bácsopoljáról jelentik: Hétfőn este nagy zivatar vonult el Bácsopola felett s a villám több helyen tüzet okozott. A topolai tűzoltóság csak nagy erőfeszítéssel tudta a tüzeket lokalizálni.

Mennyit ér egy amerikai ember? Luis Dubin dr.-t, a newyorki Metropolitan Életbiztosító Társaság vezérigazgatóját a törvényszék felszólította, hogy állítson össze egy tabellát, mi az értéke egy átlag amerikai embernek. Alapul egy családot kellett venni, amely családnak a feje évenként 2500 dollárt keres. Tehát egy jófizetésű emberről van szó. Dubin dr. a következőket állapította meg: Egy gyermek felnevelése a tandíjon kívül, amely az államot terheli, a gyermek 18. életévéig 7238 dollárba kerül. Kiszámította Dubin dr., hogy egy újszülött esemény pénzbeli értéke 9333 dollárt tehet ki. Ez az átlag összeg. Amint a gyermek betölti első évét, értéke ezer dollárral emelkedik és mire 18 éves lesz, 28.654 dollárra növekedik az értéke. 21. évében 30.818, 30. évében 31.038, 40. évében 25.795, 50. évében 17.510, 60. évében 8409, 70. évében 562 dollárt ér egy átlagos amerikai ember. Erre a tabellára a newyorki törvényszéknek azért volt szüksége, hogy egy kártérítési perben meg kellett állapítani, hogy mennyit köteles fizetni az autótulajdonos, akinek a kocsija elütött egy embert. Az agyon-gázolt ember 30 éves volt és évi jövedelme 2500 dollárt tett ki. Dubin dr. számításai alapján tehát a törvényszék 31.038 dolláros kártérítést ítél meg az agyon-gázolt ember családjának.

Hashajtó helyett halálos mérget adott egy olasz gyógyszerész. Rómából jelentik: A Nápoly közelében lévő Acerában súlyos szerencsétlenséget okozott egy gyógyszerész gondatlansága, aki hashajtó helyett veszedelmes mérget adott egy tizenöt éves fiúnak és egy tizenhét éves leánynak. Mind a ketten néhány óra alatt borzalmas kínok között meghaltak. A gyógyszerészt letartóztatták.

Az összes szakkönyvek kaphatók a Minerva könyvosztályánál Szubotica. Portóra 5 dinár küldendő.

Leégett egy vagon buza Topolán. Bácsopoljáról jelentik: Kedden reggel Heizmann Mihály topolai földbirtokos tanyáján tűz ütött ki és egy vagon buza elégett. A tűz onnan keletkezett, hogy a cséplőgépnél nem volt szikrafogója és a cséplőgépből kipattanó szikrák felgyújtották a közelben levő szalmát. A tűz gyorsan áterjedt a zsákokba rakott búzára és az egész termést elégett.

Megjelent dr. Kecskeméthy: Zsidók Egyetemes Története, 2 kötet ára 350 dinár. Részletfizetésre is kapható a Minerva könyvosztályban Szubotica. Portóra 15 dinár küldendő.

Cherbourgban fellázadt száz francia matróz. Párisból jelentik: A Le Journal jelentése szerint Cherbourgban mintegy száz Párisból jövő matróz vonakodott felszállni a számukra kirendelt teherautókra. A matrózok felvonulást rendeztek az uceákon, az Internacionálét énekeltek és a következőket kiabálták: »Adjatok kenyeret asszonyainknak!« Két vasutat, akik a matrózszállítványt kísérték, gyújtogatás címén letartóztatták. Egy csomagot koboztak el tőlük, amely tele volt antimilitarista röpiratokkal.

Mi a mannequin? Az egyik német lap felfedezi a büszke mannequin szónak az eredetét. A lap szerint a mannequin a német Männecken szóból származik. Így hívják azokat a fából vagy szalmából készült bábukat, amelyen a festők tanulmányozzák az emberi test egyes mozdulatait. Az ifjú hölgyek, akik mindnyájan a divatkirálynő, a nyár királynője, a szépség királynője és hasonló hangzatos címekre pályáznak és pompás toaletteket hordanak, aligha fogják elhinni, hogy a szép mannequin, ha nem is porból és hamuból, de fából és szalmából származik.

Vrsacon is betörték a gimnáziumba. A noviszadi és a becskeréki gimnáziumba történt betörések után — mint Vrsacról jelentik — ismeretlen tettesek betörték a vrsaci gimnázium igazgatói irodájába is. A betörők felfeszítették a Wertheim-szekrényt, azonban abban nem találtak egy parát sem, mire odébálltak. A betörést másnap reggel az iskolaszolgálat észre, nyomban értesítette a rendőrséget, amely megindította a nyomozást.

Betörő asszony. Noviszadról jelentik: Az elmúlt éjjel Begeesen behatoltak Turanszki Anna lakásába és onnan nyolcezer dinár készpénzt vittek el. A csendőrség rövid nyomozás után megállapította, hogy a lopást Erős Mária temerini asszony követte el. A tolvaj asszonyt letartóztatták.

Veszedelmes betörőt fogott a pasicscevoi csendőrség. Noviszadról jelentik: Néhány nappal ezelőtt Pasicscevon betörték Grosz Fülöp lakására és onnan egy kosár fehérneműt elvittek. A csendőrség megindította a nyomozást, amelynek során megállapították, hogy a téglagyárban naponta megjelenik egy ember, aki különböző fehérneműket ad el a gyár munkásainak. A csendőrség lesbe állt és elfogta a fehérneműtulvajt Kis Sándor turkevei, magyarországi illetőségű munkás személyében, aki 1921 óta tartózkodik Jugoszláviában, Kis bevallotta, hogy számtalan betörést követett el Pancsevón, Pribicevicevón, Noviszadon és Vrbászson. A csendőrség a nyomozást tovább folytatja.

Megbolondult és öngyilkos akart lenni a bolgár agráriusok vezére. Szófiából jelentik: Draghiev, az agráriusok vezére nagybeteg. Elméje megzavarodott és öngyilkosságot akart elkövetni. Beszállították a szófiai kórházba, az elmebetegek osztályára.

Elárverezték lord Essex gyűrűjét. Londonból jelentik: Christiennél 520 guineáért elárverezték azt a gyűrűt, amelyet Erzsébet királynő ajándékozott lord Essexnek, a kegyencének. Amikor a királynő a lordnak a gyűrűt adta, megígérte, hogy minden kívánságát teljesíti, ha azt a gyűrűvel együtt küldi hozzá. Essexet később, amikor Írországhoz meverték a seregét, a parlament halálra ítélte. A lord kegyelmet kért a királynőtől s a kegyelmi kérévényhez csatolta az ajándékgyűrűt. A história szerint a parlament megakadályozta, hogy a gyűrű és a kérvény a kivégzés előtt a királynőhöz jusson. Essexet lefejezték és Erzsébet soha életében nem tudta megboosztatni magát, hogy nem sietett és nem siethető barátja védelmére.

Élethe lép a csehszlovák-magyar kereskedelmi szerződés. Prágából jelentik: A parlament által elfogadott csehszlovák-magyar kereskedelmi szerződést, miután azt Benes külügyminiszter aláírta, július 14-ikén Masaryk elnök is aláírta. A magyar felsőház pénteken fogadta el a szerződést, úgyhogy magyart részről már csak a ratifikációs iratoknak Horthy kormányzó és Valkó külügyminiszter által való aláírására van szükség. Budapesti körök véleménye szerint a szerződés legkésőbb július 25-én provizórikusan lép életbe és addig megtörténik a ratifikációs okiratok kicserélése. A vámhivatalok már megkapták a szükséges utasításokat és a legközelebbi napokban megjelenik a két állam között létrejött engedélyezési eljárás jegyzéke.

Vigyázzon! Értékes fehérneműjét csakis Schicht-terpentinszappannal mosassa, különben tönkre megy!

A dán király tengeri kalandja. Koppenhágából jelentik: A dán király néhány nappal ezelőtt »Danneborg« nevű jachtján tett egy kisebb utat, amely jacht már ötven éves és mindenki tudja róla, hogy a vihar veszélyének már nem tudna ellenállani. Koppenhága közelében most a Danneborg gépje fölmondta a szolgálatot, úgy hogy rádió útján kellett egy gőzösönként segítségül hívni, amely a dán királyt földézetére felvette. Viharos tengeren fél órai ut után érte el a gőzösnek a partot. A jobboldali sajtó botránynak nevezi, hogy az állam nem gondoskodott arról, hogy a dán király modern magánjachtot kapjon.

Fotoamatőrök

Kérjék fotoaparátuokról és képekrikről gazdagon illusztrált ingyenes árjegyzékemet

SEIDLING PÁL

Novi ad, Kr. Petra ul. 18.

— **A bunyevácok és a népszövetségi delegáció.** Néhány újságíró megkérdezte Marinkovics Vojá külügyminisztert, a kormány demokratapárti exponensét, mi a véleménye Radics legutóbbi dícsérő szavairól. A horvát parasztszervező ugyan is a jövő emberének nevezte Marinkovicsot és kifejezte azt a kívánságát, hogy minél előbb közösség jöjjön létre pártja és a demokrata párt között. Marinkovics ironiával kérdezte: Milyen közösségre gondol Radics? Két-három napra, vagy tartósabbra? Közölték az újságírók a külügyminiszterrel Radicsnak azt a kívánságát is, hogy a népszövetség legközelebbi ülésére küldendő delegációban szerbek mellett horvátok és szlovének is legyenek. — És bunyevácok is? — kérdezte mosolyogva Marinkovics. Kijelentette a beszélgetés végén, hogy a választások nem fogják megakadályozni abban, hogy a népszövetségi delegáció vezetője legyen, mert — ugymond — az ő egy szavazata nem sokat számít és bizonyára nem fogják érezni itthon a hiányát.

— **Tolvajok a vrsaci hősök temetőjében.** Vrsacról jelentik: Megírta már a Bácsme gyei Napló, hogy Vrsac város közönsége a legnagyobb áldozatkészséggel karolta fel azt az akciót, amely a Hősök temetőjének újjáépítése érdekében indult. A tolvajok azonban nem respektálják a kegyeletet, most a temető rendező bizottsága feljelentést tett ismeretlen tolvajok ellen, kik az építkezéshez odaszállított téglákat ellopták s azonkívül a sírokról már napok óta rendszeresen lopják a virágokat. A rendőrség megindította a nyomozást a kegyeletstörtémető-tolvajok kézrekerítése érdekében.

Világmárka:
CENDRE DE ROSE
ROUGE MANDARINE
BOURJOIS-PARIS

— **Betörték egy szentai cukorkaüzletbe.** Szentáról jelentik: Sedrov Györgye főtéri cukorkaüzletébe kedden dében, mialatt Sedrovék ebédeltek, ismeretlen tettesek álkulesccsal behatoltak és a fiókban talált pénzből 270 dinárt magukkal vittek. Csak az aprópénzt hagyták ott. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **A cár országa.** A Bácsme gyei Napló vasárnapi számában ismertető kritika jelent meg Paleologue, Franciaország volt moszkvai nagykövetének emlékiratairól, melyet *A cár országa* címen a budapesti Genius könyvkiadó három vastag kötetben ad ki magyar nyelven. A rendkívül érdekes és a cári Oroszország életét bámulatos őszinteséggel és írásművészettel megvilágító könyv árát tévesen 90 dinárra hirdették, holott a többszáz oldalas, díszes kiállítású könyv ára fizetve 300 dinár, félvászonkötésben 400, félbörkötésben 500 dinár.

— **Az északi sark meghódítása,** írta: Roald Amundsen könyv megjelent. Ára: 200 dinár. Havi részletfizetésre is kapható a Minerva könyvostályánál, Szubotica.

— **Elrendelték a bűnügyi zárlatot a szombori M. E. K. igazgatóságai tagjainak vagyonára.** A Bácsme gyei Napló július 19-iki számában megírtuk, hogy a szombori törvényszék vizsgálóbírája az ügyvédség megkeresésére elrendelte a bűnügyi zárlatot a szombori Mezőgazdasági és Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatóságai tagjainak vagyonára. Ezek között volt Cettl Dezső igazgató is, aki most annak a közlését kéri, hogy vagyonára nem rendeltek el zárlatot, mert ő még 1925-ben lemondott a vállalatnál viselt igazgatósági tagságról.

— **Gyerekek balesete.** Sztaribecseiről jelentik: Szabó Károly kilenc éves kisfiu pajtásaival felmászott egy fára, de az ág letört alatta és a kisfiu lezuhant a magasságból. A szerencsétlenül járt fiúcskát hazaszállították, ahol megállapították, hogy balkeze két helyen eltört. — Bodor András sztariibecseji kőművesmester Szabó József nevű inasa a vasútállomás mellett épülő szállodánál dolgozott. A fiu munkaközben megcsuszott és lezuhant az állványról. Súlyos belső sérüléssel a lakásán ápolják.

— **Tűz Sztarakanizsán.** Sztarakanizsáról jelentik: Sztarakanizsán kigyulladt Varga György asztalosmester háza, a mely teljesen leégett. A kár harmincezer dinár. A vizsgálat megállapította, hogy a tűz a kéményből kipattanó szikráktól keletkezett.

— **A belackvai szerb egyházközség elnökének jubileuma.** Belackváról jelentik: Milosevic Alekszander, a belackvai görögkeleti szerb egyházközség elnöke most ünnepelte működésének negyvenéves jubileumát, mely alkalomból a köztisztviselőben álló egyházi elnöket meleg ünnepségekben részesítették.

— **Meglopott utasok.** Sztankovics Ljuba szubotica kerékeskedő feljelentést tett szubotica vasúti rendőrségen, ismeretlen tettes ellen, aki Palics—Szubotica között a vonaton kilopta ezerkétszáz dinárt tartalmazó pénztárcáját. Ugyancsak vasárnap tett feljelentést ismeretlen tettes ellen Baruch Benedito páduai orvosnövendék, akinek Szombor—Szubotica között kiopták kétezer lejt, száz dinárt és hetven dollárt, valamint olasz utlevelét tartalmazó pénztárcáját. A vasúti rendőrség megindította a nyomozást az ismeretlen zsebtolvajok ellen.

BI-OXYNE 3 nap alatt teher fogak fogpor-pasta-szárazít.

Anita Loos: Szókék gyönyvben regénye 30 dinár. Kapható a Minerva könyvostályánál Szubotica. Postaköltségre 5 dinár küldendő.

— **Életmentő apatini gyógyszerész.** Apatinból jelentik: Jozics Katalin tizennyolc éves apatini varrónő vasárnap délután fürdeni ment a Dunába. A víz a part széléről besodorta a folyó közepébe az uszni nem tudó fiatal lányt, aki kétségbeesett harcot kezdett a hullámokkal. Kelt Antal apatini gyógyszerész, aki a parton sétált, figyelmes lett a szerencsétlen leány segélykiáltására, nyomban vízbevetette magát és kimentette a már fuldokló leányt.

— **Regény mesterrel sorozatok szórakozást és lelki gyönyörűséget nyújtanak.** Egy ötkötetes sorozat ára 360 dinár. Havi részletre is kapható a Minerva könyvostályánál, Szubotica.

— **Hindenburg keresztliát megölte a villám.** Berlinből jelentik: Hindenburg birodalmi elnök keresztliát Dessauban megölte a villámesapás. A birodalmi elnök körülbelül egy hónappal ezelőtt volt Dessauban és itt elvállalta Heisler köcsis újszülött ikreinek keresztapaságát. Tegnap este nagy vihar volt Dessauban és a villám becsapott abba a szobába, a melyben a két kis gyermek feküdt. Az egyik kis gyermek meghalt, a másik pedig, aki közvetlen mellette feküdt az ágyban, sértetlenül maradt.

— **Füüdökedezmény Palicson az állami, vasúti és nyugdíjas tisztviselőknél.** A palicsi fürdőigazgatóság az iszap- és melegfürdők, valamint a nőnőszoda használatára ötvenszázalékos kedvezményt adott az állami, vasúti és nyugdíjas tisztviselőknél és alkalmazottaknak. A nyugdíjasok szubotica egyesülete felhívja azokat, akik a kedvezményvel élni akarnak, hogy minél előbb jelentkezzenek Scheifler Hugó egyesületi alelnöknél Kumičeseva-neca 8. sz. alatt.

H. G. Wells reprezentatív regénysorozata: Tono Bungay Anna Veronika. Kipps Az Istenek eledete. Amikor az üstökös eljön. William Clissold I.—II. Ára művészeti kivitelű, egész vászonkötésben 560 dinár, havi 60 dináros részletre is kapható a Minerva d. d. könyvostályánál, Szubotica.

A száj higiéniája
A szájhigiéniája ép oly fontos, mint az arc és a kezek tisztántartása. De nagyon fontos a helyes szer megválasztása: Pebeco-fogpaszta. Ennek összetétele megfelel a tudomány mai állásának.
PEBECO-fogpaszta

— **Elfogott kukoricatolvajok.** Szentáról jelentik: Bede János és Kraesun József napszámosok hétfőn északra álkulesccsal behatoltak Domonkos Mátyás kukorica magtárába és onnan több métermázs gabonát elloptak. A rendőrség megállapította, hogy a két tolvaj rendszeresen dézsmálta a magtárt. Mindkettőjüket letartóztatták és megindították ellenük az eljárást.

— **Minék az uccaseprőnek a zsák?** Szentáról jelentik: Bálint Ferenc uccaseprő valahányszor uccaseprő útjára indult, nyakába akasztott egy zsákot. Föltűnt ez társainak, akik meglesték, mire használja kollegájuk a zsákot. Kedden reggel rajtafogták Bálintot, amikor a Remhole-malom melletti tóba beuszott és az abban uszkáló kácsákat összefogdosta, azután szépen a zsákjába dugta. A kaesa, liba és tyuklopásnak ezt a fajtaját már hetek óta üzte. A rendőrség a kácsatolvajait letartóztatta, aki azonnal védekezett, hogy az uccaseprőből nem tudott megélni. A tolvaj uccaseprő esete Szentán az uccaseprő keltett. A konzervatívabb hajlandóságú polgárok most azt hangoztatják, hogy nincs szükség arra, hogy az uccákat seperjék. A szentai uccák így sem tiszták s még a kácsák is eltűnnek.

— **Makacs székrekedés,** vastagbél katarus, vértorlás, puffadás, aranyeres csomók, csipőfájás eseteinél a természetes »Ferenc József« keserűvíz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszser. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a »Ferenc József« víz még ingerlékeny belü betegknél is fájdalom nélkül hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Bebiztosította a házat s felgyújtotta.** Kikindáról jelentik: A mokri csendőrség gyújtogatás miatt letartóztatta Golics Predrag földművest, Golics — mint kiderült — kétszáz ezer dinárra biztosította házat, amelyet azután felgyújtott, hogy a biztosítási összeghez jusson. Golicsot a csendőrség beszállította a kikindai ügyészség fogházába.

— **A vajdasági városok szövetségének közgyűlése Szentán.** A vajdasági városok szövetsége szerdán, július hó 20-ikán tartja rendes közgyűlést Szentán. A vajdasági városok szövetségének ülésén részvételnek az összes vajdasági városok kiküldöttjei.

— **Fuchs Malvin: A négy Heller leány nagysikerű regénye kapható a Minerva könyvostályánál Szubotica.** Ára 70 dinár. Portóra 5 dinár küldendő.

— **Halálos szerencsétlenség a cséplőgép szállítása közben.** Szabalyról jelentik: Szombaton este halálos szerencsétlenség történt Szabalyon, cséplőgép szállítása közben. A cséplőgép elevátora úgy fejtett le Horváth István munkást, hogy az nyomban meghalt. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Budapestre utazó olvasóinknak páratlan kedvezményt nyújt a Keleti-pályaudvarral szemben levő, elsőrangú Parkszálloda,** amennyiben a szobák árából husz százalék, az éttermi árakból pedig tíz százalék engedményt ad a legutóbbi előfizetési nyugta felmutatása ellenében. Egyben felhívjuk a Parkszállodának lapunk más helyén olvasható, szíves figyelemre méltó hirdetésére figyelmét.

— **Egy budapesti orvosnő öngyilkossága.** Budapestről jelentik: Hétfőn öngyilkosságot követett el dr. Kerékjártó Emma harminkétéves orvosnő, aki moriummal megmérgezte magát. Az orvosnő hivatás közben áldozatává lett a morium szenvedélyének. Sokat foglalkozott altatószerek tanulmányozásával és közben rászokott a moriumra. A túlfeszített munka és a morium mértékelen élvezése következtében súlyos idegbaj támadta meg és ezért az Új Szent János-kórház idegostályára szállították, ahonnan röviddel ezelőtt távozott. Az utóbbi napokban kiújult a betegsége, úgyhogy szükségesnek látszott a kórházba való újbóli beszállítása. A szerencsétlen orvosnő ezt akarta megakadályozni azzal, hogy öngyilkosságot követett el. Állapota életveszélyes.

SPORT

— **Kerékpárverseny Noviibecsejen.** A noviibecseji kerékpáregyesület versenyén első lett Rausz Péter, második Maresics, harmadik Ilija István.

— **NOVIBECSEJ**
Jedinstvo—Kikindai Radnicski 4:1 (3:0)
— **SZTARIBECSEJ**
Sztaribecseji Szoko—Vrbászi SC 3:1 (2:0)

— **BEOCSIN**
Beocsini Radnicski—Petrovaradini Gradjanski és Hajduk komb. 7:1 (3:0).

— **Öt új jugoszláv rekord.** Zagrebből jelentik: Zagreb és Ljubljana atlétai Ljubljana atlétikai versenyt rendeztek, amelyen öt új országos rekordot állítottak fel. Az új rekordok: rudgrásban Berkovics (Zagreb) 350 cm, 1500 m, síkfutásban Predonics (Zagreb) 4 p, 20 mp, Gerelyvetésben Messner (Zagreb) 52 m, 31 cm, Kalapácsdobásban Gáspár (Zagreb) 36 m, 81 cm, Hármassugrásban Jakupics (Zagreb) 13 m, 28 cm. A versenyt végeredményben Zagreb nyerte meg 94:48 arányban.

RADIÓ-MŰSOR

(A város mellett szám a hallásmesszt jelentő)
Szerda, július 19

— **Josefine Backer** kosztümjét a 3141. sz. nyerte meg. Igazolt tulajdonosa átvetheti a Lifikában.

— **Dr. Csányi Tibor** ügyvédi irodáját VIII. Kralja Petra park 9 alá helyezte át (Vermeš-ház, telefon 737).

— **Bécs (517,2)** 11 és 16,15: Koncertek, 20: Szimfónikus zene.

— **Zagreb (310)** 20,30: Koncertek, 21,45: Hírek.

— **Prága (348,9)** 12,10, 17 és 21: Koncertek.

— **Radioamatőröknek nélkülözhetetlen a most megjelent magyar nyelvű radiohibakereső kulcs**
71.8 Kapható:
KONRATH D. D. SUBOTICA

— **London (361,4)** 13: Zene, 16,20 és 19,45: Hangversenyek, 22,40: Táncczene, 20,15: Operett, 22,15: Táncczene.

— **Róma (449)** 17,45: Zene, 21,10: Koncert.

— **Berlin (483,9)** 17,30: Koncert, 21: Zene.

— **Budapest (555,6)** 9,30, 12 és 15: Hírek és közgazdaság, 11: Zene, 17,05: Cigányzene, 19: Hangverseny, 20: Filharmonikus koncert (a szünetekben időjelzés, sporthírek), 23: Ultraphon-koncert.

Fájdalmak
már ismeretlenek előltem. Régebben magam is gyakran szenvedtem mindenfajta kisebb bajban fej — és fogfájásban, neuralgiában, rheumás fájdalmakban síb. — De mai még nyomuk se marad! Megbecsülésre méltó talizmánja ennek a **Bayer-féle Aspirin-tabletták.**
Valódi csakis a Bayer-féle eredeti csomagolásban és a kékfővörös szavetösségi jeggyel.

TŐZSDE

Zürich, július 19. (Zárlat.) Beograd 9,138, Páris 20,345, London 25,22 és egyenlő, Newyork 519,5, Brüsszel 72,23, Milánó 28,20, Amszterdam 208,10, Berlin 13,5625, Bécs 73,10, Szófia 3,75, Prága 15,395, Varsó 58, Budapest 90,55, Bukarest 3,13.

Beograd, július 19. (Zárlat.) Páris 22410, London 27670, Newyork 5690, Brüsszel 7,94, Genf 1096, Milánó 30906, Berlin 1353, Bécs 802, Prága 169.

Szentai gabonaárak, július 19. A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza 287,50—290 dinár, tengeri morzsolt 177,50—180 dinár, takarmányárpa 170—172,50 dinár, sörárpa 197,50—200 dinár, rozs 212,50—215 dinár, zab 150—155 dinár, bab 155—160 dinár. Ölelmények: új lisztek árai július-októberi szállításra: 0-ás liszt gg 480 dinár, 0-ás g 450 dinár, 2-es főzöliszt 455 dinár, 5-ös kenyérliszt 420 dinár, 7-es 280 dinár, 8-as 190 dinár, korpa 175 dinár. Irányzat változatlan. Kínálat és kereslet élénk.

Szombori tőzsde, július 19. Új buza Bácska vasut 282,50—285. Új rozs: Bácska vasut 71—72 kg. 230—235. Új zab: Bácska vasut 165—170. Új árpa: takarmányi 61—62 kg. 190—195, takarmányi 63—64 kg. 195—200, tavaszi 65—66 kg. 225—230. Tengeri Bácska vasut 180—182,50. Bab, fehér, nem válogatott 190—200, fehér válogatott 200—210. Új liszt: 0gg 410—430, 0g 410—430, 2-es 370—410, 6-os 300—320. Finom korpa 135—145. Irányzat: változatlan. Forgalom: 208,50 vagon.

Noviszadi értéktőzsde, július 19. Hét százalékos beruházási kölesön kereslet 83, kínálat 84, két és fél százalékos hadikárpótlási kölesön kereslet 341, kínálat 343, Kereskedelmi és Iparbank kereslet 138, kínálat 140.

Noviszadi terménytőzsde, július 19. Buza bácskai régi 277,50—280, új 285, új 80 kg. 290, szerémi régi 277,50—280, új 77 kg. 277,50—280, új 78 kg. 280, árpa szerémi új 195—200, bácskai új 195—

200, zab bácskai új 175—180, szerémi új 175—180, tengeri bácskai 185—190, bácskai Sziszak 192,50, szerémi 187—190, bálnai 182—185, liszt nullás kettős 397,50—400, ötös 375—380, hatos 327,50—330, korpa bácskai 152,50—155.

Budapesti értéktőzsde, július 19. Magyar hitel 89,4, Osztrák hitel 52, Kereskedelmi Bank 124, Magyar cukor 229, Georgia 21,1, Rimamurányi 119,5, Salgó 76,1, Kőszén 73,9, Bródi vagon 3,3, Nasic 168,5, Ganz Danubius 205, Ganz villamos 175, Athenaeum 28,3, Nova 42,9, Levante 23, Pesti Hazai 239, Irányzat tartott.

Budapesti gabonátőzsde, július 19. A gabonátőzsdén a határidőpiacon az irányzat tartott, a készáru piacon lanya. Az új buza és az új rozs 20, illetve 10 fillérrel olcsóbbodott; a tengeri 20 fillérrel esett. Hivatalos árfolyamok pengőértékben a határidőpiacon: Buza márciusra 32,18—32,38, zárlat 32,38—32,40, októberre 29,86—30, zárlat 30—30,02, rozs márciusra 27,94—28,14, zárlat 28,14—28,16, augusztusra 25,96—25,98, októberre 25,80—26, zárlat 26—26,02.

Chicágói gabonátőzsde, július 19. Buza júliusra 140,75, szeptemberre 137,75, decemberre 141,625, tengeri júliusra 97,375, szeptemberre 102,5, decemberre 105,125, zab júliusra 43,75, szeptemberre 40,56, decemberre 46,25, rozs júliusra 106,375, szeptemberre 93,56, decemberre 96,625.

Newyorki gabonátőzsde, július 19. Buza őszi vörös 151,57, őszi kemény 155,75, tengeri 110,375, liszt 700—735. Irányzat búzánál és rozsnál gyenge, tengerinél tartott.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 310 (+30), Apatin 370 (+25), Bogojevó 356 (+14), Vukovár 284 (+14), Palánka 268 (+8), Noviszad 260 (+5), Pansevó 128 (—), Szmederevó 235 (—3), Orsova 184 (—4), Dráva: Oszijek 182 (+2), Száva: Mitrovica 90 (—2), Beograd 78 (0), Tisza: Senta 76 (+18), Títel 226 (+6).

A KÖZSÉG GYERMEKE

EGY CSECSEMŐ REGÉNYE (21)

Irtá: NUSICS BRANISZLAV Fordította: CSUKA ZOLTÁN

— Einye, drága barátom, hogy is mondjam — kezdi Fitya a kezét dörzsölgetve — az ügy sem formális, sem törvényes oldaláról tekintve nem olyan egyszerű. Az egyszerű ügyet akkor hívják egyszerűnek, ha törvényileg egyetlen vonatkozó paragrafusra támaszkodik, akkor aztán könnyű a dolog. Csak addig nehéz, amíg eltalálja az ember, melyik az idevonatkozó paragrafus, édes testvéreim, ha aztán megtaláltad, akkor már egyedül is vezetheted a pört, ügyvédi segítség nélkül is.

— Ugy van — mondja a paraszt és az ügyvéd szemébe néz csodálkozva, hogy amekkora az ügyvédi tudása, ugyanolyan nagy az őszintesége is.

— Azonban — folytatja Fitya — az ügy nem egyszerű többé, mihelyt egynél több reávonatkozó paragrafusokra támaszkodik: száztizennegyedik, háromszáztizenhatodik, negyvenhatodik á és bé, kétszázötödik és kétszázhetedik.

— Hajne, barátom — csodálkozik a paraszt — hány paragrafust kell-előszedni tizenkét garas kamatért. Mi lenne akkor, ha dukátokról lenne szó?

— Mit tehetek, édes testvérem, ez a törvény, ezek a paragrafusok. Nem emberek, vagy tanuk ezek, hogy ezt mondhasd, elég belőletek kettő is, ti pedig, akik ezenfelül vagytok, eréditek haza!

— Ugy van — mondja a paraszt.

— Hát látod, ezért nem egyszerű a te ügyed, mert nehéz mesterség ám az, annyi paragrafussal dolgozni. Mért nézd csak, édes testvérem, a háromszáztizenhatodik paragrafus azt mondja, hogy »addig a napig fizess Milóvának a kamatot, meddig adós voltál neki.« Igen ám, csak hogy a negyvenhatodik b. azt mondja: »hja, itt nem lehet ölni-hatolni, fizess ki Milóvának egészen György-napjáig a kamatot!«

— Hallod-e — mondja a paraszt rövid gondolkodás után — ez a háromszáztizenhatodik mégis usztességesebb annál a bennél, melyközű nátt szeriate, ha lehet.

— Igen ám, csak hogy a kétszázötödik azt mondja: »nem lehet csak egy paragrafus szerint itélkezned, ha nem mindannyiunkat elő kell vonnod, mert mi mind-

anyian egyformán jók és becsületesek vagyunk és mint a jó testvérek, nem válnak el egymástól sem jobban, sem rosszban.«

— Jaj, az anyját neki! — vakarózik a paraszt. — Hát jó, Fitya gazda, mit tanácsolsz nekem, mit csináljak?

— Édes testvérem, nem úgy van az, ahogy én neked tanácsolom, hanem úgy, ahogy a törvény akarja, ahogy az tanácsolja, úgy cselekedjél.

— De hát hogyan, kérélek?

— Hát így: a negyvenhatodik á azt mondja: ha az ügy nem egyszerű, menj az ügyvédhez, fizess meg jól, ezt ne sajnáld, mert másképen még többre fog kerülni a dolog.

— Hát fizetek én, Fitya gazda, mért ne fizetnék? De mennyit?

— Hát édes jó testvérem, a feljelentésért magáért adsz nekem négy dinárt és ezenkívül bizony fizetned kell még a költséget, akármennyi is lesz.

— De miért négy dinárt — rémül meg a paraszt — ugyanannyi kamatot kíván tőlem Milóván?

— Tudom, testvér, de itt nem a négy dinárodát véded, hanem a nevedet, meg a becsületed. Hát ugy van, mondd így van-e?

— Hát... ugy van...

Igy aztán megegyeznek és Fitya elveszi a négy dinárt, megkezdte a pört a névért és a becsületért. Ez a pör folytatódik mintegy hat hónapig, mindig újabb és újabb költségekkel és mindig kevesebb kilátással, hogy a paraszt hozzájut a becsületének és nevének elégtételéhez.

Ime, ehhez a Fitya ügyvédhez vezette el Riszta rendőr másnap reggel a bírót, a papot és Jóva írszerest, a szobalány pedig már magára vállalta, hogy vigyáz a gyerekre, mivelhogy ekkora már nem volt titok a titok.

Fitya ügyvéd éppen két nyers juhórt vásárolt és felakasztotta az irodája falán levő szegre, amikor az új kliensek beléptek. Riszta csupán két-három ajánló szót mondott, aztán elment. Az ajtóból még visszaszólt:

— Aztán nézzed, Fitya, hogy kedvükben jár ezeknek az embereknek, tisztességesek és becsületesek. Nekem tetszel nagy szívesseget, ha megszabadított őket a bajuktól.

A pap is, meg a fűszeres is hálás tekintettel bucsuztak Risztától s azután Fitya ügyvédhez fordultak. Fitya az asztala végénél állt és ottan vette szem-

Enrilo

*általában kedvelt
kofeinmentes pólkávé
igen zamatos és jóízű
s dacára annak
használatban olcsó:
Kapható minden
jól assortált
fűszerkereskedésben.*

KINTORNA

— Az én feleségem drága egy aszszony, Nincs fogalma róla, hogy hogyan gondoz engem. Esté lehuza a cipőmet.

— Mikor hazajön a klubból?

— Nem, mikor a klubba akarok menni.

— Sajátságos! Ennek a Mayernak olyan szerencsése van a kártyajátékban és azután az összes nyereségét leadja a lóversenyen.

— Hisz az egészen természetes. A kártyákat bírja keverni, de a lovakat nem!

— Biró: Hát maga már sohase javul meg? Nem szégyenli, hogy semmi hivatala sincs a társadalomban?

Csirkefogó: Semmi? Hát az elrettentő példa?!

Egy ur beállt egyik ügyvédi irodába és így szól:

— Ügyvéd ur, el kellene intézni ezt az ügyet, azért jöttem dühöz, mert nem akartam valami zsidó ügyvédhez menni, aki sokat számítana.

Az ügyvéd elintézi a dolgot és munkáláért 800 dinárt kért.

— Az sok — mondja a kliens — én csak 400 dinárra számítottam.

— Igen, igen, de ez esetben az illuzióért is fizetni kell.

— Micsoda illuzióért?

— Azért az illuzióért, hogy azt hitte, hogy nem vagyok zsidó.

Feleség: Miért is szeretettel tulajdonképpen én belém, Frici?

Férj: Ugy-e most már te is kezdesz rajta csodálkozni?

KÖZGAZDASÁG

Javítják a délbánati utakat. Vrsacról jelentik: A vrsacai államépítészeti hivatal értesítést kapott a minisztériumtól, hogy a délbánati utak és a vrsacai »Kis Ridi« csatorna javítására 358.000 dinár hitelt szavaztak meg. A munkálatokat a legközelebbi napokban megkezdik és ugyanakkor hozzáfognak a Pansevó—Brestovác—Dragutinovo ut javításához is.

ügyre a vendégeit. Az ügyvéd kis ember, széles vállakkal, ritka hajjal és apró szemekkel. Hosszu szürke felöltő és új vitorlavászonnadrág van rajta, amely minden hajlásnál összetörik, mint a papendekli, a lábán cipők, amelyekről látható, hogy zsírral kengetik és már hónapok óta nem láttak cipőkrémet, a sarok pedig már egészen lekopott. Egészében igen jó ember benyomását kelti, aki a hozzá közelállónak mindenét odaadná, habár a valóságban szívesebben olvasna mindent a hozzá közelállótól, amije annak csak van.

— Hát maguk jöttek Prelepnicából? — szólítja meg őket.

— Igen — mondja a bíró, aztán elkezd mesélni sorjában mindazt a bajt, amely őket érte, Prelepnicában a községi gyerek világrajvetelével, itt pedig a kapitány határozatával.

A bíró elbeszélése alatt Fitya mintegy tizennégy különböző paragrafust mormogott el a fogai között és pedig hat különböző törvényből. Megemlítette a büntető törvénykönyvet, a polgári perrendtartást, az illetéktörvényt, az elemi iskolákról szóló törvényt, aztán a falusi üzletekről szóló törvényt, végül pedig a dülő és országutakról szóló törvényt. Hogy mindezek a törvények milyen összefüggésben voltak az egész ügyvel, az bizonyára mély ügyvédi titok, egyedül annyit lehetett nyomban sejtetni, hogy ezt az ügyet semmiképpen nem lehet az »egyszerű ügyek« közé számítani, t. i. azok közé, amelyek »törvényileg egyetlen vonatkozó paragrafusra támaszkodnak«, hanem itt a paragrafusok egymásra fognak ugrani és összevesznek, úgyhogy Fitya alig fogja őket kibékíteni. Az ügyvéd természetesen megint emlékeztetni fogja a feleket arra, hogy a paragrafusok testvérek, akiket mint ilyeneket ki kell békíteni, hogy békében és szeretetben éljenek egymással.

Igy is történt. Mikor a bíró befejezte a beszédet, Fitya mélyen elgondolkodott és ujjaival dobolni kezdett az asztalon. Elgondolkodtak, hitemre mondom, a pap is, fűszeres, meg a bíró is, úgy nézve Fitya szeméit, mint ahogy a szent ikonokra szokás nézni.

— Teringettél! — szólta Fitya és gyanusan csóválni kezdte a fejét — szokatlan, törvényileg és formálisan is szokatlan ügy — aztán felemelte a fejét és egyenesen a bíró szemébe nézett.

— Mondd édes egytestvérem, akard-e, hogy a kapitánnyal tartsunk, vagy nem akard?

(Folyt. köv.)

NYILT-TÉR

Hirdetmény

A szombori kir. törvényszéknek, mint csödbi-róságának felhatalmazása alapján a vagyonbukott Szabácsi János szombori kereskedő csödtöme-géhez tartozó, a csödletár 1—194. tételei alatt felvett és 21.950 dinárra becsült rövid- és fűszer-árakat s üzleti berendezést bírósági végrehajtó közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladom.

Az árverés f. évi július hó 29-én d. e. 9 óra-kor lesz megtartva közadós üzlethelyiségben Szomborban, Radišić-utca 51. szám alatt.

A csödletár iródamban a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Szombor, 1927. július 18.

Dr. SCHEER ÁRMIN
csödtömeggondnok.

7049

Hirdetmény

Vb. Zseitlik Béla csödtömegehez tartozó 1 drb fényképezési kartonok préseléséhez való gé-pet, melynek beszerzési ára 19.000 dinár, s mely a csödletárban 8.000 dinárra van becsülve, mely teljesen jó állapotban van, a csödválasztmány ha-tározata alapján szabadkézből eladok. Érdeklő-dők a gépet iródamban való jelentkezés után köz-benjöttőmmel megtekinthetik.

Velika Kikinda, 1927. július 18.

Dr. Bojanić Petar
ügyvéd, csödtömeggondnok.

7054

**„DAMA“
FEHÉRNEMŰSZALÓN**

A legújabb szabású ingbugylik, hálóin-gyek, kombinék, ho-zott vagy saját anyagból tűzszur-ral. Himzések, azon-kivül ágyneműek, asztalneműek, ste-rok stb.

Tolstojeva (Ódor) ulica 21.
Telefon 111.

Zsidó könyvek

- Rubinyi Mózes: Kiss József
- Sebestyén Károly: Makai Emil
- Goldzieher Ignác: A zsidóság lényege és fejlődése I. II.
- Báró Eötvös: A zsidók emancipációja
- Dr. Blau Lajos: A talmud
- Dr. Kiss Arnold: Salamon ibu Gabirol
- Gábor Ignác: Manoello élete és költészete
- Dr. Heller Bernát: Héber mese

Ára kötetenként 15 dinár

Négy kötet rendelés portómentes. A fenti kilenc kötet egyszerre való megrendelésnél portómentes küldéssel 130 dinár.

Az összeg előzetes beküldése ellenében szállítja a MINERVA D. D. könyvosztálya

DIÁKOTTHON

(NEVELŐINTÉZET)
középsikolai tanulók részére a Közoktatási Minisztérium köz-velten felügyelete és ellenőrzése alatt, szakavatott tanári vezetés és felügyelet mellett. Az intézet Subotica város leg-szebb és legegészségesebb helyén fekszik.

Állandó tanulmányi ellenőrzés, szakszerű vezetés, erkölcsös családi nevelés.
Olcsó árak. Jelentkezéseket elfogad főző évi július 20-ig
Schäffer Mihály intézeti igazgató,
főgimn. tanár. — Cím: Állami főgimnázium 5956

A Vajdaság legnagyobb koz-metikai és fodrászüzlete

POMPADOUR

családi okok miatt, teljes berende-zéssel, kedvező feltételek mellett eladó

Érdeklődni lehet özv. Lehner Aladárné Subotica, Nikola Kujundžićeva ulica 7.

Raktár-vezető

technikai angro üzletben kerestetik kaucióval.

Ajánlatokat referenciák megjelölésével a kiadó to-vábbit „6980“ szám alatt 6980

Könyv- és zenebarátok figyelmébe!

Július 15-től augusztus 20-ig

**25 százalék
áremegedménnyel**

vásárolhat sze b, horvát, ma-gyar, német, francia és angol

regényeket

valamint modern és klasszikus

zeneműveket

Vig Zsigm. Sándor

könyv- és zenemű-kereskedésben, Subotica Vidéki kock könyvek és kották jegyzékével kiv-nal a készpénzzel szolgálók

Könyv- és zenebarátok figyelmébe!

Telefon

55

**FORD AUTÓK ÚJ ÉS HASZNALT
TEHERAUTÓ EREDETIGYÁRIÁRAKON**

Autó- és traktoralkatrészek 30%o engedménnyel

Auto- és motor-

BENZIN

Amerikai GÉPOLAJOK

Amerikai GÉPZSIR

Kék és sárgauszó kocsikenőcs denaturált szesz gyári raktára:

**Klein Géza és Fiai cég
SUBOTICA**

GRAND HOTEL PARK NAGYSZÁLLODA

Budapest, VIII., Baross-tér 10

Telefon J. 330—87, 331—83

A magyar főváros legnagyobb és legkényelmesebb szállodáinak egyike 200 szobával, a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben
Központi gőzfűtés, állandó meleg és hideg vízszolgáltatás
Szobák 3 pengőtől feljebb
Külön konyha. Fajborok és pezsgők
Csaádi kávéház elsőrangú cigányzenével, nyári terasszal — — — Külön termek

Olcsó könyvek!

Alkalmi vétel!

- Beke Margit: Mancsi, Lacika, Zsuzsa Gyermekregény, 95 lap — — — 12 din.
- Bródy László: Bohóc, 72 lap — — — 15 „
- Erasmus Rotterdamus: A balgaság di-csereje, 143 lap — — — 8 „
- Gorkij Maxim: A gyónás, 220 lap — — — 18 „
- Nagy Lajos: Az Andrassy-ut, 212 lap — — — 26 „
- Nagy Teréz: A békehajó (ifjúsági re-gény), 72 lap — — — 14 „
- Révész B.: Egyedül mindenkivel, 169 l. — — — 32 „
- Schiller Ottó: Bevezetés a biológiai esztetikába — — — 8 „

60

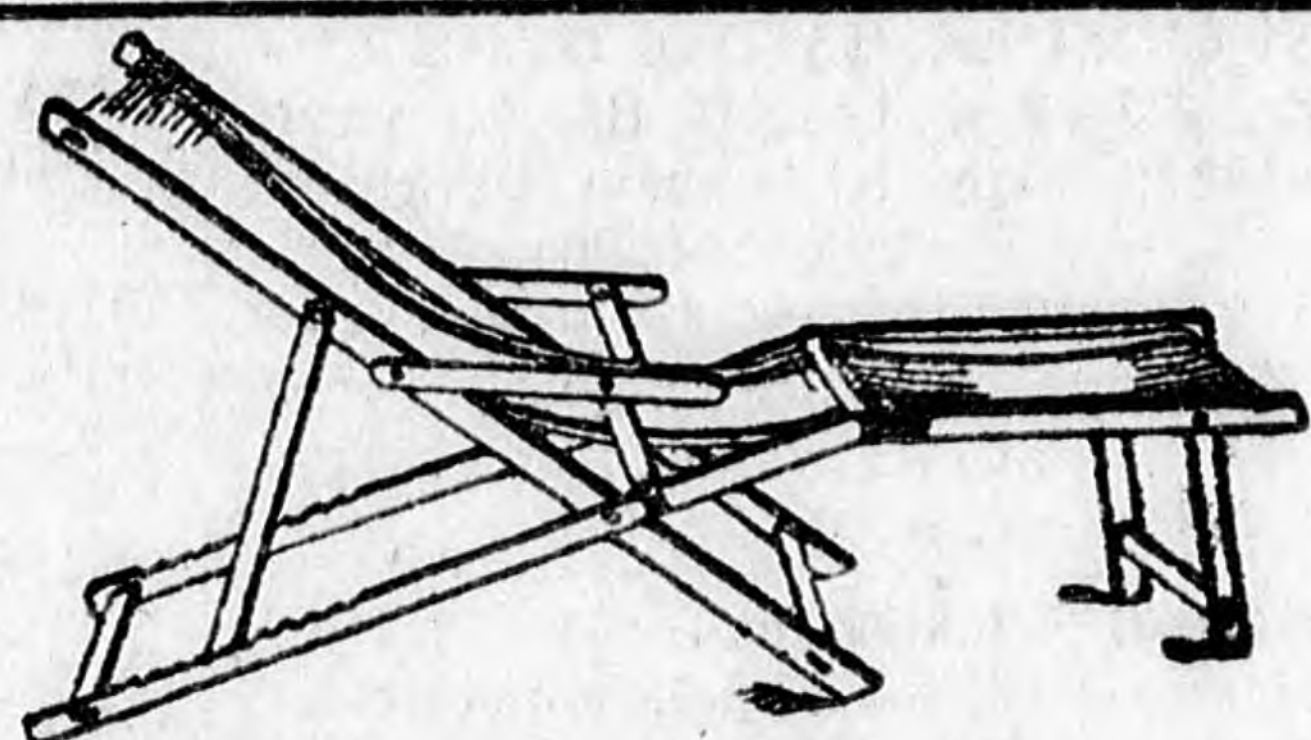
dinár összegű rendelésnél a könyve-
ket portómentesen szállítjuk

A fenti egész sorozat bérmentes küldéssel (nyolc könyv) ára összesen

120 din.

A megrendeléseket sorrendjében szállítja

Minerva d. d. könyvosztály

Nyugagy

keményfából, I-a lenhuzattal, elsőrendű kivitel **darabonként Din. 170** ab Subotica, nagyobb vételnél meg-felelő áremegedmény.

Weitzenfeld és Társa, Subotica

Beton-cserépgyártó gépek,

betonfalazó gépek, beton üreges blokk gépek, cső- és lépcsőformák csiszoló és polírozó gépek, cementlap-prések,

vakolat- és betonkeverők

kötörők, hengerművek és kavics-mosógépek

Dr. Gaspary & Co., Markranstädt, b/Leipzig

Díjmentes mérnöki látogatás 97. számú katalógus ingyen

Rendkívül érdekes

az illusztrált és az egész világon népszerű

„Radiowelt“

mélynyomású tetővel

Az összes európai leadóállomások programján kívül érdekes aktualitások és értékes műszaki ismertetések
Egyes szám ára 8 dinár Mutatványszám ingyen

Wiener Radioverlag, Wien, I.,

Pestalozzigasse 6/9

Parfimerija KAICS ajánlja különleges kölni vizeit nagyban és kicsinyben!

Chypre, Ambra, Lorigan, Kaliforniai Poppy, Orgona, Gyöngyvirág, Szekfü, Jácint, Ibolya, Narcisz, Orosz

A KOVACS-FELE
Nagyenyei Arckenőcs
 és
Borax-szappan
 évtizedek óta elismerten a legjobb és legártalmatlanabb
 arcszépítő és bőrfinomító szer. — Kapható minden
 gyógyszerárban, drogeriában, és illatszerüzletben. —
 Főelárusító: **Drogeria Herel Subotica,**
 Aleksandrova ul. 1.

SZENTI ÉS VIRÁG
 épület-műbutorasztalosárú ipartelep
Subotica. Telefon: 3-83.
 Készítenek: műbutort, épület, portál, parkett,
 üzletberendezést stb.
 Nyári kerti és tonett székek, valamint parkett állan-
 dón raktáron és olcsón kaphatók.
 Árjajánlatot díjmentesen küldünk bárhová.

**UT-ZÓ-
BŐRÖNDÖK**
 legolcsóbb és legfinomabb
 kivitelben
 berendezett kasszák, legmodernebb női ridikülök,
 péntarcák csakis
SCHLAGER HENRIK
 speciális bőr- és bőröndös szaküzletben kaphatók.
 Megrendelések, javítások elfogadottak.

Naptárárusítók figyelmébe!
 Mielőtt bárhonnán naptárt
 venne vagy rendelne, kér-
 jen ajánlatot a MINERVA-
 NAPTÁRAKRÓL
1928-ra
 Vajdasági Magyar Naptár
 Jézus Szent Szive Naptár
 Gazdák Naptára
 Petőfi-Naptár
 Kls Naptár
 A naptárak még szebb kiállítás-
 ban jelennek meg, mint tavaly
 s minden naptárnál
 lényegesen olcsóbbak

A legjobb, legizletesebb eredeti
 édesnemes spanyol
PAPRIKA
 fehér és fekete
BORS
 ugyanint mindennemű fűszer és csemege
 áru a legjutányosabb áron
Mladen M. Popović & Comp.
 cégne! **BEGRAD**
 Vasina ulica 18. — Telefon 5-05
kapható

Üzletemet
 Zrinjski trg 2. gyümölcsiac,
 zsidó templom mellé
helyeztem át,
 ahol a legelsőrendű borokat,
 sör, liqueur fel és palinkát a
 legolcsóbban
 kicsinyben és nagyban
 árusítom
özv. Pollák Lajosné
 szesznyáger skedő. 7007

ABLAKÜVEG
 minden méretheben legolcsóbban
 kapható
Drag. Obradović
 üvegyári lerakat
 Beograd, Knez Milana 31
 Uroševa Pijena

Butorokat
 ebédő, háló, úri szoba-
 berendezése el,
portálokat
 legelőnyösebben szerezhetik
Domján Valentin
 butorüzletében
 Subotica, Zrinjski trg 11

Komló-száritókhöz
 Chamotte-téglat és habarcsot
 a legjutányosabban szállít
G. Findeisen és Tsa
 Novisad, Željeznička ulica 100.
 7.47

Superfosfat
 kartellen kívüli belöldi áru
 kitünő minőségben kapható
Lederer Dezső
 cégne!, Sombor.
 Ugyanott minden községre
 helyi ügynök felvétetik.
 105

WEITZENFELD és TÁRSA
 Telefon 190, 192 **SUBOTICA** Telefon 190, 192
Zsák
Zsineg
Ponyva
Amerikai Manilla é
Kenderkéveketőző
 zsineg és malomhevederek. **PONYVAKÖLCSÖNZÉS.**
 Ponyvában az ország legnagyobb feldolgozó telepe.
KÁRPITOS KELLÉKEK
 Butorszövetek, szőnyegek, függöny és napellenzők.
 Tessék árjajánlatot és miutát kérni!

Borbélyok figyelmébe
 27-28 polárt beretvák, polárt
 fenők, szijak, kövek, solin-
 geni és angol beretvák,
 ollók, hajvágógépek stb.
 állandóan raktáron és olc-
 són kaphatók. **Orvosi**
műszerek és minden
 vágóeszközök élesítése és
 javítása legolcsóbb.
MEZNERICS PÉTER
 és mőkészüdnél
 Subotica, J. Brozova ul. 5.

MÉSZ
CEMENT
FASZÉN
TÜZIFA
 kicsinyben és nagyban
 kapható
 Illgenn Károlynál
 I. kör, Sokolska
 (Gombkötő) ulica 17.
 Telefon: 6-6) 2.22

KRAJČOVIĆ-téle (Dr. Spitzer)
UJ VUKOVÁRI ARCKENŐCS
 (nappali és éjjeli használatra)
 Utolérhetetlen és csodás eredmény sz-plők, foltok, pattanások,
 miltesszerek, orr- és arcvörösség és valamennyi arctiszítatlan-
 ság ellen. Valódi csakis a készítő lényképevel. Árak: Kenőcs
 8- és 12- din., szappan 5- din., puder és krém 10- din.
 Kapható gyógyszerárban, drogeriában és parfümeriákban.
 Depo: **KRAJČOVIĆ-téle** gyógyszerár **VUKOVAR.**

Legujabb modelu filcek érkeztek
POGÁNY
 kalapszalomba
 Trg Fra Ješe 15. Hitelbankkal szemben.

Fotoamatörök figyelmébe!
**Gáziény-
brom-
papir**
„AUTONA“
 az eredeti kiváló angol márkájú és minőségű önszinező
 napfény papir. Kísérlelje meg és Ön is ezen gyárt-
 mány állandó vásárlója lesz. Kérje a fotocikküzletben
 bő prospektusunkat
Sombori árusítóhely:
»KOZMETIKA«
Foto-Sport

LÁNG L. GÉPGYÁR R. T.
BUDAPEST 56.
 Ajánlja elsőrendű, jónevű, ismert gyártmányait
Diesel-motorok
 légsűrítővel és légsűrítő nélkül
Stabil gőzgépek
Félstabil gőzgépek
Gőzkazánok
 Mérsékelt árak. — Kedvező fizetési feltételek.
 Rövid szállítási határidő. — Díjtalan mérnökátogatás.
 Azonnali részletes felvilágosítással szolgálnak:
Bokšan S. mérnök Binder M. mérnök
 Beograd, Dečanska 14 Sarajevo, Kralja Tortka 3
Somogyi László, mérnök
 Subotica, Kr. Aleksandra 15

Bécsi és porosz gázkocszra
 valamint elsőrendű **tüzfára**
 — magánosoktól is — megren-
 delést felvesz a legolcsóbb áron
Acs Andor Subotica
 Badaličeva ulica 12. sz.

„DOBROTVOR“
 Temetkezési, Kiházasító és Szülészeti Egyesület
Veliki Becskerek.
TAGOKAT
 bármely csoportba felvesz. Az egyesület alapszabályai a
 belügyminiszterium 9635/1926. számú rendelete alapján
 lettek jóváhagyva. **Képviselők kerestek neki**
a vezetőség.
 Bővebb felvilágosítással szolgál
 7012

Iparosok! Munkások!
Ki nem akar több keresethez jutni?
 De több keresethez csak eredményes bb munkával, — eredményesebb
 munkát pedig csak nagyobb szakképzettséggel lehet elérni.
Mindenkiből lehet kiváló szakember.
 Olcsó szakkönyvek százai állnak mindenki rendelkezésére, csak be
 kell menni a **Bácsme gyei Napló könyvosztályába** és kiválasz-
 tani azt a könyvet, amelyre szüksége van.
 A képzett munkás és iparos több és biztosabb munkát, nagyobb,
 ambiciójának jobban megfelelő munkakört talál.
 Minden szakmabeli iparos és munkás megkapja a neki szükséges
 szakkönyveket
Bácsme gyei Napló könyvosztályában
 Subotica, Zmaj Jovin trg 3.

